

Εγκρίνουμε την εργασία της

[ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ]

ΜΑΝΤΑ ΜΑΡΙΑΣ

[ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]

[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]

ΣΙΟΥΓΛΕ ΓΕΩΡΓΙΑ

[ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]

[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]

ΓΚΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

[ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]

[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]

ΔΕΜΟΙΡΑΚΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

[ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ]

30/11/2016

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο».

[ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ]

MANTA MARIA

[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I) ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
II) ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
III) Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ IFRS 8.....	13
IV) ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	17
<i>i) Αρμοδιότητες των εταιρικών στελεχών και ελεγκτών.....</i>	18
V) ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	19
VI) ΑΙΤΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ.....	21
<i>a) CEO και προηγούμενες επαναδιατυπώσεις των οικονομικών καταστάσεων.....</i>	24
<i>b) Εμπειρικά ευρήματα αιτιών των επαναδιατυπώσεων.....</i>	26
<i>c) Ο ρόλος των ελεγκτών και η συμβολή τους.....</i>	28
VII) ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΠΧΠ 8.....	31
<i>a) Επίδραση στην ποιότητα της πληροφόρησης κατά τομέα του ΔΠΧΠ 8.....</i>	31
<i>b) Οικονομικές επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 8.....</i>	31
VIII) ΤΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	33
IX) Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	37
<i>a) Η ανάλυση του μοντέλου.....</i>	37
<i>α1) Μέτρηση των υπο εξέταση μεταβλητών.....</i>	40
<i>α2) Μεταβλητές ελέγχου.....</i>	41
<i>β) Το δείγμα.....</i>	42
X) ΤΑ ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ.....	43
<i>a) Με μια πρώτη ματιά – οι τάσεις στο Γερμανικό Χρηματιστήριο.....</i>	43
<i>α1) Οι αντίστοιχες τάσεις εμφάνισης στις ΗΠΑ.....</i>	45
<i>β) Με μια δεύτερη ματιά – εκτενέστερη ανάλυση.....</i>	47
XI) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	49
<i>α) Για το πρώτο υπόδειγμα.....</i>	49
<i>β) Για το δεύτερο υπόδειγμα.....</i>	53
<i>γ) Για το τρίτο υπόδειγμα.....</i>	56
<i>δ) Για το τέταρτο υπόδειγμα.....</i>	61
XII) ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	65
XIII) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	69

1) ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην συγκεκριμένη εργασία, γίνεται μια προσπάθεια κατανόησης της ανάγκης για εφαρμογή του ΔΠΧΠ 8 αλλά και η ανάδειξη των τάσεων των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων στην Ευρώπη την τελευταία δεκαετία, γεγονός που αποτέλεσε αφορμή καθώς υπάρχει έλλειψη ανάλογων ερευνών σε σχέση με τις ετήσιες έρευνες που διεξάγονται στις ΗΠΑ.

Το ερευνητικό πεδίο της παρούσας εργασίας λαμβάνει χώρα στις εμπορικές επιχειρήσεις της Γερμανίας, μιας χώρας που επελέγη εξαιτίας της σταθερότητας της οικονομίας της και της σημαντικότητάς της στην Ευρώπη. Με δείγμα 653 εισηγμένων εταιριών, και με σκοπό την ανεύρεση του συνόλου των πραγματοποιηθέντων επαναδιατυπώσεων των οικονομικών τους καταστάσεων σε διάστημα δεκαετίας (2006-2015), ερευνάται η συχνότητα εμφάνισης αυτών και η επίδραση σε βασικούς δείκτες απόδοσης που σχετίζονται με τα κέρδη και τα περιουσιακά στοιχεία.

Τα ευρήματα της συγκεκριμένης εργασίας οδηγούν στο συμπέρασμα πως ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων φαίνεται να επιδέχεται χειραγώγησης ανεξαρτήτως του αν πραγματοποιείται ή όχι μια επαναδιατύπωση ενώ όταν στην εκτενέστερη ανάλυση υπεισέρχεται ο παράγοντας της κρίσης, η παρεμβατικότητα περιορίζεται από τη σκοπιά της παρούσας μελέτης. Όσον αφορά το δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, η πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας, είτε βρίσκεται σε περίοδο κρίσης είτε όχι, μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων της αλλά δεν τις επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής. Σημαντικό ρόλο στην επιρροή της απόδοσης τόσο των ιδίων κεφαλαίων όσο και των περιουσιακών στοιχείων, παίζει το επίπεδο έκθεσης της εταιρείας στην χρηματοδότησή της από ξένα κεφάλαια έναντι των ιδίων κεφαλαίων της (βαθμός μόγλευσης).

II) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τόσο το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) όσο και το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) στις Ηνωμένες Πολιτείες υπογραμμίζουν τη σημασία της "αξιοπιστίας" ως πρωταρχικό ποιοτικό χαρακτηριστικό, αναγκαίο ώστε να καταστήσει τις λογιστικές πληροφορίες χρήσιμες για τους χρήστες, προκειμένου να οδηγηθούν στη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, με τον όρο αξιοπιστία νοείται η ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που την καθιστά μετρήσιμη, ικανή να αναπαριστά πιστά τις διάφορες συναλλαγές και τα γεγονότα που έχουν συμβεί μέσα σε έναν οργανισμό. Οι οικονομικές επαναδιατυπώσεις αντιπροσωπεύουν τις αποτυχίες ως προς την αναφορά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, όπου οι εταιρείες παραδέχονται ότι οι προηγούμενες οικονομικές αναπαραστάσεις δεν είναι αξιόπιστες. Τέτοιες αποτυχίες αναφοράς έχουν διάφορες πιθανές αιτίες και επιπτώσεις που μπορεί να υπονομεύουν την «υγεία» της εταιρείας και εγείρουν ερωτήματα σχετικά με την τεχνογνωσία και την ακεραιότητα των ατόμων που επηρεάζουν την υποβολή εκθέσεων, τη λειτουργία, και τη συμμόρφωση. Στην εποχή μετά το Sarbanes-Oxley*, οι χρήστες των οικονομικών εκθέσεων (για παράδειγμα, επενδυτές, πιστωτές, αναλυτές) έχουν δει μια έκρηξη στον αριθμό των επαναδιατυπώσεων, δίνοντας αφορμή για ερωτήσεις σχετικά με το γιατί τόσες πολλές εταιρείες δυσκολεύονται να παράγουν ακριβείς πληροφορίες.

***Σημείωση:** Ο νόμος Sarbanes –Oxley του 2002 (συχνά συντομεύεται σε SarbOx ή SOX) είναι η νομοθεσία που ψηφίστηκε από το Κογκρέσο των ΗΠΑ για την προστασία των μετόχων και του ευρύτερου κοινού από τα λογιστικά λάθη και τις δόλιες πρακτικές στην επιχείρηση, καθώς και τη βελτίωση της ακρίβειας των εταιρικών αποκαλύψεων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC) εμπλέκεται ως ρυθμιστής υπό την έννοια ότι καθορίζει τις προθεσμίες για τη συμμόρφωση και δημοσιεύει τους κανόνες σχετικά με τις απαιτήσεις. Ο νόμος SOX εισήγαγε πολύ αυστηρές μεταρρυθμίσεις για να βελτιώσει την ποιότητα των οικονομικών κοινοποιήσεων από τις εταιρείες και να αποτρέψει μια λογιστική απάτη. Ο νόμος SOX δημιουργήθηκε ως απάντηση στο λογιστικό αδίκημα που συνέβη νωρίς το 2000, όταν τα δημόσια σκάνδαλα όπως της Enron Corporation, της Tyco International, και της WorldCom κλόνησαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών στις οικονομικές καταστάσεις και εκείνοι με

τη σειρά τους, απαίτησαν μια επανεξέταση των ρυθμιστικών προτύπων. Οι κανόνες και οι πολιτικές επιβολής που περιγράφονται από το νόμο SOX τροποποιούν ή συμπληρώνουν την υφιστάμενη νομοθεσία που ασχολείται με τους κανονισμούς ασφαλείας. Οι δύο βασικές διατάξεις του νόμου Sarbanes Oxley Act είναι το τμήμα 302 και το τμήμα 404.

Το τμήμα 302 είναι μια εντολή που απαιτεί από τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη να πιστοποιούν την ακρίβεια των υποβαλλόμενων οικονομικών καταστάσεων. Το τμήμα 404 είναι μια απαίτηση όπου η διαχείριση (*management*) και οι ελεγκτές (*auditors*) πρέπει να εγκαθιδρύσουν σύστημα εσωτερικού ελέγχου και μεθόδους αναφοράς σχετικά με την επάρκεια των ελέγχων αυτών. Η διάταξη αυτή έχει πολύ δαπανηρές συνέπειες για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, δεδομένου ότι είναι ακριβό να καθιερωθεί και να διατηρηθεί το απαιτούμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Η πληροφόρηση κατά τομέα (*segment reporting*) ξεκίνησε στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, κάτι το οποίο απαιτούσαν κυρίως οι ομάδες των οικονομικών αναλυτών και των ρυθμιστικών αρχών (Pardal and Morais, 2011). Οι Pardal and Morais (2011) υποστηρίζουν ότι η ανάγκη για πληροφόρηση κατά τομέα προήλθε από την τάση ότι οι επιχειρήσεις έχουν γίνει πιο διαφοροποιημένες και επιδιώκουν διεθνείς στρατηγικές, γεγονός το οποίο έκανε τις επιχειρήσεις πιο περίπλοκες. Μέσω της εν λόγω πληροφόρησης, οι αναλυτές μπορούν να κατανοήσουν τις οικονομικές επιδόσεις των διαφόρων στοιχείων των σύνθετων επιχειρήσεων (Pardal και Morais, 2011). Για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν από την 1η Ιανουαρίου 2009 το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) 8 (IFRS 8 *operating segments*) έγινε υποχρεωτικό. Το ΔΠΧΠ 8 αντικατέστησε το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 14R (*Segment Reporting*), το οποίο ήταν η αντικατάσταση του ΔΛΠ 14 (*Reporting Financial Information by Segment*) από το συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Λογιστικής (IASB), 2015.

Η εμφάνιση του ΔΠΧΠ 8, τράβηξε αμέσως την προσοχή των ακαδημαϊκών πριν από την υιοθέτηση, κατά την υιοθέτηση και αμέσως μετά την υιοθέτηση (Nichols et al., 2013). Οι συγγραφείς περιέγραψαν ποικίλες επιπτώσεις στην υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8, όπως για παράδειγμα σχετικά με την απόφαση περί της χρησιμότητας των εκθέσεων των τμημάτων (Kajüter and Nienhaus, 2015) ή σε ορισμένες πτυχές της ποιότητας της πληροφόρησης κατά τομέα που παρέχεται (Leung και Verriest, 2015). Ωστόσο, το ερευνητικό πεδίο της πληροφόρησης των τομέων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ

8 λέγεται ότι είναι ακόμα «στα σπάργανα» (Nichols et al., 2013). Το επιχείρημά τους ήταν ότι υπήρχαν μόνο περιορισμένα στοιχεία εκείνη τη στιγμή, δεδομένου ότι το ΔΠΧΠ 8 ήταν υποχρεωτικό προς εφαρμογή μόνο από το 2009.

Στην συγκεκριμένη εργασία, γίνεται μια προσπάθεια κατανόησης της ανάγκης για εφαρμογή του ΔΠΧΠ 8 αλλά και η ανάδειξη των τάσεων των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων στην Ευρώπη την τελευταία δεκαετία, γεγονός που αποτέλεσε αφορμή καθώς υπάρχει έλλειψη ανάλογων ερευνών συγκριτικά με τις ετήσιες έρευνες που διεξάγονται στις ΗΠΑ.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8 περιβάλλεται από μια μεγάλη πολιτική συζήτηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Crawford et al., 2014). Εκτός από την πολιτική συζήτηση που άρχισε να ξεθωιάζει, υπήρξε και εξακολουθεί να είναι μια συζήτηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της υιοθέτησης του ΔΠΧΠ 8 και των ΔΠΧΠ γενικότερα (π.χ., Ball, 2016, Tokar, 2016). Διάφορα αποδεικτικά στοιχεία από προηγούμενες μελέτες για τα διάφορα στοιχεία της πληροφόρησης των τομέων, δεν έχουν ακόμη δώσει μια ικανοποιητική κριτική σχετικά με την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8 (Nichols et al., 2013).

Το ερευνητικό πεδίο της παρούσας εργασίας λαμβάνει χώρα στις εισηγμένες εμπορικές επιχειρήσεις (πλην τράπεζες, επενδυτικές και ασφαλιστικές εταιρείες) της Γερμανίας, μιας χώρας που επελέγη εξαιτίας της σταθερότητας της οικονομίας της και της σημαντικότητάς της στην Ευρώπη. Με δείγμα 653 εισηγμένων εταιριών, και με σκοπό την ανεύρεση του συνόλου των πραγματοποιηθέντων επαναδιατυπώσεων των οικονομικών τους καταστάσεων σε διάστημα δεκαετίας (2006-2015), ερευνάται η συχνότητα εμφάνισης αυτών και η επίδραση σε βασικούς δείκτες απόδοσης που σχετίζονται με τα κέρδη και τα περιουσιακά στοιχεία.

III) Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ IFRS 8

Το IFRS 8 ξεκίνησε να εφαρμόζεται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που άρχισαν από την 1^η Ιανουαρίου 2009. Η βασική αρχή του IFRS 8 είναι ότι «η οικονομική οντότητα γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση και τα οικονομικά αποτελέσματα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις οποίες εμπλέκεται και τα οικονομικά περιβάλλοντα στα οποία λειτουργεί» (IASB, 2015, σελ. A307). Το IFRS 8 αντικαθιστά το IAS 14R, το οποίο ήταν η αντικατάσταση του IAS 14 (IASB, 2015). Το IFRS 8 είναι σχεδόν ίδιο με το Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) 131 *Disclosures about Segments of an Enterprise and Related Information* που εκδόθηκε από το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) στις ΗΠΑ το 1997 (Nichols et al., 2013; FASB, 2016). Ο λόγος που το IFRS 8 και το SFAS 131 είναι σχεδόν ίδια είναι επειδή το πρότυπο αυτό ήταν μέρος ενός σχεδίου για τη μείωση των διαφορών μεταξύ των IFRS και των Γενικών Αποδεκτών Λογιστικών Αρχών των ΗΠΑ (U.S. GAAP) (Ernst & Young, 2016).

Το IASB, ο ανεξάρτητος οργανισμός πίσω από τα IFRSs, είναι από το 2001 ο υπεύθυνος για την έκδοση των λογιστικών προτύπων (Ball, 2006). Ο προκάτοχος του IASB, η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC), εξέδωσε τα IASs μεταξύ 1973 και 2000 (Ball, 2006). Από το 2001, το IASB είναι υπεύθυνο για την έκδοση των λογιστικών προτύπων, αν και τα IASs εξακολουθούν να ισχύουν για τις επιχειρήσεις. Τα νεοσυσταθέντα λογιστικά πρότυπα από εκείνη τη στιγμή και μετά, καλούνται ΔΠΧΠ (IFRSs). Το IFRS 8 είναι το τρίτο πρότυπο πληροφόρησης του IASB / IASC, μετά την εισαγωγή του IAS 14 και IAS 14 αναθεωρημένου. Το IAS 14 εισήχθη το 1981 και καθόρισε πως οι εταιρείες έπρεπε να αποκαλύψουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τον κλάδο δραστηριοποίησης και τους γεωγραφικούς τομείς τους. Το πρότυπο πήρε αρκετές κριτικές, αλλά η πιο σημαντική κριτική είναι ότι οι εταιρείες ερμήνευσαν τη σημασία του σύμφωνα με το δικό τους όφελος και συχνά δεν ανέφεραν πολλές πληροφορίες στις καταστάσεις τους (Street and Nichols, 2002). Έτσι, το 1998, το IAS 14R εισήχθη προς εφαρμογή και απαιτούσε οι εταιρείες να αποκαλύπτουν τις γεωγραφικές περιοχές και τα όρια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους ενώ έπρεπε να συντάσσουν τα τμήματα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους ενώ έπρεπε να συντάσσουν τα τμήματα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους εσωκλείοντας τον ίδιο κίνδυνο και την ίδια απόδοση (ως αντιστάθμισμα) στο καθένα από αυτά ξεχωριστά. Το αναθεωρημένο IAS 14 βελτίωσε

τον αριθμό των στοιχείων που γνωστοποιούνται (segments) και πλέον λιγότερες εταιρείες ανέφεραν μόνο λίγες πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις τους. Έτσι, επετεύχθη μια σταθερότητα μεταξύ της ετήσιας έκθεσης και της παρεχόμενης πληροφόρησης κατά τομέα (segment) (Street and Nichols, 2002). Μια αρνητική παρατήρηση είναι ότι τα τμήματα (segments) αυτά συνέχισαν να είναι ασαφή, εκτενή και το πρότυπο έμοιαζε να μην έχει τυπικά ενστερνιστεί (Prather-Kinsey and Meek, 2004; Street and Nichols, 2002). Η υιοθέτηση του IFRS 8 έχει προκαλέσει αρκετή πολιτική αντιπαράθεση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), δεδομένου ότι η εφαρμογή οδήγησε σε μια συζήτηση σχετικά με τον έλεγχο επί των λογιστικών προτύπων εντός της ΕΕ (Crawford et al., 2014). Θέματα της συζήτησης ήταν η αμερικανοποίηση των IFRS/IAS, η ορολογία όπως ο όρος Chief Operating Decision Maker (CODM), η μη ύπαρξη μέτρων στην πληροφόρηση κατά τομέα (segment) και η ελευθερία στην γνωστοποίηση της πληροφόρησης που έδωσε στις εταιρείες το Πρότυπο.

Οι Crawford et al. (2014) κατέληξαν στο συμπέρασμα από τις συνεντεύξεις τους ότι το πρότυπο, το IFRS 8, ήταν από μόνο του αμφισβητήσιμο. Ήταν μόλις το πρώτο IFRS που είχε εκδοθεί από το IASB όπου η ΕΕ θα μπορούσε να επηρεάσει. Μια ενδιαφέρουσα κριτική για προηγούμενη βιβλιογραφία ήταν ότι ο όρος Chief Operating Decision Maker (CODM) είναι ασαφής, δεδομένου ότι το IFRS 8 δεν έχει ορίσει ποιο είναι αυτό το άτομο / ομάδα των προσώπων σε μια εταιρεία. Ο αριθμός των επιχειρήσεων που αποκαλύπτει ποιο ήταν αυτό το πρόσωπο βρίσκεται να είναι μεταξύ του 36 τοις εκατό (Nichols et al., 2012), του 39 τοις εκατό (McGregor et al., 2010), του 51 τοις εκατό (ESMA, 2011) και του 69 τοις εκατό (Crawford et al., 2012). Οι εταιρείες που αποκάλυψαν την ταυτότητα του CODM το προσδιόρισαν ως το Διοικητικό Συμβούλιο, μια υπο-ομάδα του διοικητικού συμβουλίου, μια ομάδα διαχείρισης ή ένα άτομο, όπως ο Διευθύνων Σύμβουλος CEO (ESMA, 2011; Nichols et al., (2012). Ως εκ τούτου, φαίνεται να είναι αρκετά τα στοιχεία για να υποστηριχθεί το επιχείρημα ότι ο όρος CODM είναι ασαφής.

Η μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ του IFRS 8 και του προκατόχου του IAS 14R είναι η εισαγωγή του *μάνατζμεντ* προκειμένου να εντοπίζονται τα λειτουργικά τμήματα (operating segments) που πρέπει να αναφερθούν στις γνωστοποιήσεις. Η διαχειριστική προσέγγιση, όπως δήλωσε το IASB, είναι «η αναγνώριση των λειτουργικών τομέων βάσει των εσωτερικών αναφορών που επισκοπούνται σε τακτά διαστήματα από τον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων της οντότητας για την κατανομή των πόρων στον τομέα και την αξιολόγηση της απόδοσής του»

(IASB, 2015, σελ. 7 A305). Αυτό είναι διαφορετικό από το IAS 14R στην εν λόγω φράση: « το IAS 14 απαιτεί μια ταυτοποίηση των δύο τμημάτων - το ένα με βάση συναφή προϊόντα και υπηρεσίες, και το άλλο τις γεωγραφικές περιοχές » (IASB, 2015, σ.7 A305). Μια άλλη διαφορά είναι ότι το IAS 14 απαιτούσε ποια στοιχεία έπρεπε να γνωστοποιηθούν σε ένα τμήμα, ενώ το IFRS 8 απαιτεί μόνο ένα μέτρο προσδιορισμού του κέρδους / ζημίας και των περιουσιακών στοιχείων για ένα τμήμα. Τυχόν πρόσθετα στοιχεία απαιτούνται μόνο όταν αυτά είναι εσωτερικά προς τον CODM (Ernst & Young, 2016). Το 2011, το IFRS 8 άλλαξε λίγο και τώρα τα περιουσιακά στοιχεία δεν είναι υποχρεωτικά να αποκαλυφθούν. Τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει τώρα να γνωστοποιούνται ακολουθώντας την προσέγγιση που θέτει η διοίκηση, έτσι ώστε να επανεξετάζονται τακτικά από την ομάδα CODM (Bugeja et al., 2015).

Το IAS 14R ορίζει δύο τύπους τμημάτων που μια εταιρεία πρέπει να αναφέρει στις γνωστοποιήσεις της. Το πρώτο τμήμα είναι η επιχείρηση ή τα όρια πάνω στα οποία αυτή κινείται αναφορικά με τον κλάδο στον οποίο εντάσσεται (LOB) και το δεύτερο είναι το τμήμα των γεωγραφικών περιοχών που εκτείνεται. Από αυτά τα τμήματα, το ένα είναι το κύριο τμήμα και το άλλο το δευτερεύον τμήμα. Εναπόκειται στην εταιρεία να αποφασίζει ποιο είναι το κύριο τμήμα και ποιο είναι, κατά συνέπεια, το δευτερεύον τμήμα. Το πώς να σχηματίσουν ένα τμήμα σύμφωνα με το IAS 14R βασίζεται στην αρχή κινδύνου – απόδοσης. Αυτή η αρχή είναι ότι κάθε τμήμα θα πρέπει να περιλαμβάνει παρόμοιους κινδύνους και αποδόσεις. Η διαφορά πληροφόρησης μεταξύ του κύριου τομέα και του δευτερεύοντος τομέα σύμφωνα με το IAS 14R είναι ότι τα κύρια τμήματα πρέπει να έχουν έξι στοιχεία, ενώ τα δευτερεύοντα πρέπει να έχουν μόνο τρία στοιχεία (Bugeja et al, 2015; Nichols et al, 2012). Για τα κύρια τμήματα τα ακόλουθα έξι στοιχεία θα πρέπει να δοθούν: τα κέρδη, τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, οι αποσβέσεις, τα έσοδα και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες. Για τα δευτερεύοντα τμήματα, το κέρδος, τα περιουσιακά στοιχεία και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες θα πρέπει να αναφερθούν, ενώ τα άλλα τρία στοιχεία, όχι.

Σύμφωνα με το IFRS 8 το 2014, μόνο το στοιχείο του κέρδους πρέπει να γνωστοποιηθεί σε κάθε περίπτωση ενώ τα άλλα πέντε στοιχεία υποχρεούνται να γνωστοποιηθούν μόνο όταν αυτά επανεξετάζονται τακτικά από την ομάδα CODM. Το IASB έχει δηλώσει ότι αναμένονται τέσσερα οφέλη από την υιοθέτηση του IFRS 8 (IASB, 2013):

- ο αναγνώστης των οικονομικών καταστάσεων να είναι σε θέση να δει την οντότητα μέσα από τα μάτια της διοίκησης και αυτό έχει μεγάλη σημασία για τους επενδυτές οι οποίοι θα πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν καλύτερες προβλέψεις
- μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των στόχων που θέτει η διοίκηση και των οικονομικών καταστάσεων και συνεπώς, οι επενδυτές θα πρέπει να έχουν μια καλύτερη κατανόηση της επικοινωνίας της διοίκησης, μέσω των οικονομικών καταστάσεων, με το εξωτερικό περιβάλλον της οντότητας
- να διαφαίνεται ο τρόπος αντιμετώπισης των κινδύνων που η διοίκηση θεωρεί ότι είναι σημαντικοί
- χαμηλό οριακό κόστος και εξοικονόμηση χρόνου λόγω της εμπλοκής της διοίκησης (management), γεγονός που ενισχύει τη σημαντικότητα ύπαρξης των ενδιάμεσων εσωτερικών εκθέσεων (IAS Plus (Deloitte), 2016).

Ένα από τα αναμενόμενα οφέλη είναι η αυξημένη συνοχή μεταξύ της αποκάλυψης ενός τμήματος σε σχέση με τα άλλα τμήματα της ετήσιας έκθεσης. Οι Crawford et al. (2012) βρήκαν ότι τόσο για τους γεωγραφικούς τομείς όσο και για επιχειρηματικούς τομείς, κατά μέσο όρο τέσσερα τμήματα αποκαλύπτονται. Οι Nichols et al. (2012) διαπίστωσαν ότι το 96 τοις εκατό της αποκάλυψης τμήματος από τις επιχειρήσεις είναι σύμφωνο με τα άλλα τμήματα των ετήσιων εκθέσεων. Υποστηρίζουν ότι το μεγαλύτερο μέρος της συνέπειας είχε ήδη επιτευχθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 14R και έτσι αυτό το αναμενόμενο όφελος υλοποιήθηκε. Ωστόσο, φαίνεται να υπάρχουν ανάμεικτα αποτελέσματα όσον αφορά το αναμενόμενο όφελος της αύξησης της συνοχής μεταξύ της πληροφόρησης των τομέων και με άλλα μέρη της ετήσιας έκθεσης. Κατά την εξέταση της εφαρμογής το 2013, μετά από την έγκριση των προδιαγραφών από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το IASB δήλωσε ότι καμία προηγούμενη βιβλιογραφία δεν εξέτασε τα αλλά τρία αναμενόμενα οφέλη της υιοθέτησης του ΔΠΧΠ 8 (IASB, 2013).

IV) ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Με τον όρο επαναδιατύπωση των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρίας νοείται η διαδικασία αναθεώρησης και επανέκδοσης μιας ή και περισσότερων οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρίας που έχουν ήδη δημοσιευθεί στο παρελθόν. Οι πιστωτές και οι επενδυτές παρέχουν το κεφάλαιο στον εκάστοτε διευθυντή/μάνατζερ προκειμένου να διευθύνει την επιχείρηση. Είναι ουσιώδους και ζωτικής σημασίας ότι η παρεχόμενη πληροφόρηση προς τα ενδιαφέροντα μέρη (πιστωτές, επενδυτές, πελάτες, κράτος, εργαζομένους κτλ) πρέπει να αποτελείται από έγκυρα και ακριβή οικονομικά στοιχεία.

Τα στελέχη μιας εταιρίας, οι ελεγκτές και η ελεγκτική επιτροπή (audit committee) είναι όλα εμπλεκόμενα μέρη στις προσπάθειες των εισηγμένων εταιριών να παρέχουν ακριβείς εταιρικές οικονομικές εκθέσεις για τους επενδυτές. Όμως, μερικές φορές εμφανίζονται λάθη στις οικονομικές καταστάσεις των δημοσίων αυτών εταιρειών και ό, τι θα συμβεί στη συνέχεια μπορεί να ποικίλει ανάλογα με το χρόνο που συμβαίνει και τη σοβαρότητα των σφαλμάτων.

Όταν ένα σφάλμα σε μια οικονομική κατάσταση έχει ανακαλυφθεί, θα πρέπει να διορθωθεί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διόρθωση λάθους γίνεται μέσα από μια επαναδιατύπωση, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε ερωτήσεις από τους επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Όταν ένα σφάλμα χρονολογείται από το προηγούμενο έτος, ο τρόπος που διορθώνεται μπορεί να ποικίλει, με βάση την σημασία του στις οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης. Όλα αυτά μπορούν να το κάνουν δύσκολο για τους επενδυτές να κατανοήσουν τη διαφορά και τη σημασία των οικονομικών επαναδιατυπώσεων.

Είναι κατανοητό πως ορισμένα γεγονότα που συμβαίνουν στην εταιρία, μπορεί να βλάψουν τη σχέση της με τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές και οι πιστωτές μπορούν να σταματήσουν την παροχή νέων κεφαλαίων ή ακόμα χειρότερα, να αποσύρουν τα κεφάλαιά τους από την επιχείρηση. Συνεπώς, αν η κατάσταση περιέχει ένα ποσό που είναι ανακριβές, θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί. Έτσι οι λογιστές της εταιρίας καλούνται να αντιμετωπίσουν αυτή την αλλαγή προσαρμόζοντας παλαιότερα δημοσιευμένες καταστάσεις που ενδεχομένως να αλλάξουν την εκτίμηση του αναγνώστη της οικονομικής κατάστασης.

ι) Αρμοδιότητες των εταιρικών στελεχών και ελεγκτών

Βασικό κομμάτι των αρμοδιοτήτων των εταιρικών στελεχών είναι να πιστοποιούν ότι οι τριμηνιαίες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις «παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα των εργασιών του εισηγητή αυτών».

Ο ανεξάρτητος ελεγκτής μιας εταιρείας παρέχει τη γνώμη του επί των οικονομικών καταστάσεων και πρέπει να «σχεδιάζει και να διενεργεί τον έλεγχο για να λάβει ο αναγνώστης λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια, που προκαλείται από απάτη ή λάθος». Η επιτροπή ελέγχου, η οποία πρέπει να αποτελείται από άτομα ανεξάρτητα από τη διοίκηση, επιβλέπει και παρακολουθεί το έργο της διοίκησης και των ανώτερων στελεχών.

Το μάνατζμεντ είναι συχνά το πρώτο που ανακαλύπτει ένα σφάλμα, αλλά τα λάθη μπορούν επίσης να ταυτοποιηθούν από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και περιστασιακά και από άλλους, όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Το πότε και πώς θα διορθώνονται, μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τη σημαντικότητα του σφάλματος.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι οι επαναδιατυπώσεις είναι σπάνιες και δεν είναι όλες οι επαναδιατυπώσεις το ίδιο. Οι σαφείς εξηγήσεις από την εταιρεία μπορεί να βοηθήσουν στην απάντηση ερωτημάτων των επενδυτών σχετικά με την επαναδιατύπωση, όπως ποια επίδραση είχε το λάθος στα αποτελέσματα του παρελθόντος; Τι αντίκτυπο θα έχει για το μέλλον; Υπάρχει κάτι που ο επενδυτής θα πρέπει να εξετάσει προκειμένου να προβλέψει τις μελλοντικές επιδόσεις; Τι επίπεδο άνεσης θα πρέπει οι επενδυτές να έχουν έτσι ώστε παρόμοια προβλήματα να είναι λιγότερο πιθανό να επαναληφθούν;

Προς αποφυγή παρεξηγήσεων, η εταιρεία θα πρέπει να εξετάσει ορισμένα θέματα, λόγου χάριν:

- Ο τύπος του σφάλματος
- Η αιτία του σφάλματος
- Πώς ανακαλύφθηκε το λάθος
- Πώς διορθώθηκε το λάθος
- Εάν υπάρχουν εν εξελίξει προεκτάσεις
- Οι επιπτώσεις στο εξωτερικό περιβάλλον της εταιρείας σχετικά με την αξιοπιστία του ελέγχου που ασκείται in-house

V) ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων (FASB) ορίζει την επαναδιατύπωση ως αναθεώρηση του πώς έχουν εκδοθεί προηγούμενες οικονομικές καταστάσεις ώστε να διορθώσει ένα λάθος. Ο προσδιορισμός του κατά πόσον ένα προηγούμενης περιόδου σφάλμα θα οδηγήσει σε μια επαναδιατύπωση εξαρτάται από τη σημαντικότητα. Ενώ το FASB ορίζει σαφώς την επαναδιατύπωση, παρέχει μικρή καθοδήγηση σχετικά με τον προσδιορισμό της σημαντικότητας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ωστόσο, προτρέπει τις εταιρείες και τους ελεγκτές να προβούν σε ποσοτική και ποιοτική ανάλυση για να προσδιοριστεί εάν ένα σφάλμα είναι ουσιώδες από την προηγούμενη περίοδο έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων. Μερικοί αναφέρονται σε «κανόνες του αντίχειρα», όταν ποσοτικά γίνεται μια προσπάθεια προσδιορισμού του επιπέδου σημαντικότητας (π.χ., 5% έως 10% του προ φόρων εισοδήματος). Οι κατηγορίες αναμόρφωσης των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

Εξαγορές και συγχωνεύσεις : Οι αναμορφώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων που είχαν εσφαλμένα καταλογιστεί ή δεν καταλογίστηκαν καθόλου. Πρόκειται για περιπτώσεις στις οποίες είτε χρησιμοποιήθηκε λανθασμένη λογιστική πολιτική είτε υποεκτιμήθηκαν ή υπερεκτιμήθηκαν οι απώλειες και τα κέρδη που σχετίζονται με την εν λόγω απόκτηση. Αυτή η κατηγορία δεν περιλαμβάνει αναθεωρήσεις σε θέματα έρευνας και ανάπτυξης που βρίσκεται σε εξέλιξη, ή επαναδιατυπώσεις για συγχωνεύσεις, εξαγορές και διακοπείσες δραστηριότητες όταν χρησιμοποιήθηκαν οι κατάλληλες λογιστικές μέθοδοι.

Κόστος ή έξοδα αναμορφώσεων λόγω ακατάλληλης κοστολόγησης : Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις λανθασμένης αναγνώρισης εξόδων ή δαπανών, εσφαλμένη κεφαλαιοποίηση δαπανών ή οποιοδήποτε λάθος ή παρατυπία που οδήγησε σε λανθασμένη αναφορά του κόστους. Περιλαμβάνει επίσης επαναδιατυπώσεις που οφείλονται σε κακή μεταχείριση των αναβαλλόμενων φόρων, του φόρου εισοδήματος, των αποθεματικών ή άλλων στοιχείων που σχετίζονται με τη φορολογία.

Κατά τη διαδικασία έρευνας και ανάπτυξης : Πρόκειται για επαναδιατυπώσεις που προκύπτουν από περιπτώσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν ακατάλληλες λογιστικές

μεθοδολογίες για να υπολογιστεί η αξία έρευνας και ανάπτυξης που βρισκόταν σε εξέλιξη κατά το χρόνο της εξαγοράς.

Άλλες απώλειες που σχετίζονται με δάνεια και φορολογία : Οποιαδήποτε επαναδιατύπωση δεν καλύπτεται από τις αναφερόμενες κατηγορίες. Οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν επαναδιατυπώσεις που οφείλονται σε απώλειες λόγω ανεπαρκών δανειακών αποθεμάτων, παράνομα δάνεια, διαγραφές δανείων, κακή λογιστική διαχείριση για επισφαλή δάνεια και αναμορφώσεις λόγω απάτης ή λογιστικών παρατυπιών που έμειναν απροσδιόριστες.

Ανακατάταξη λογιστικών στοιχείων : Πρόκειται για επαναδιατυπώσεις λόγω εσφαλμένης ταξινόμησης λογιστικών στοιχείων. Αυτές περιλαμβάνουν επαναδιατυπώσεις που οφείλονται σε ατασθαλίες όπως οι πληρωμές του χρέους να έχουν ταξινομηθεί ως επενδύσεις.

Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών : Αναμορφώσεις λόγω ανεπαρκούς παρουσίασης (disclosure) ή λανθασμένης λογιστικής παρακολούθησης και απεικόνισης των εσόδων, εξόδων, χρεών ή περιουσιακών στοιχείων που αφορούν συναλλαγές ή σχέσεις με τα συνδεδεμένα μέρη. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει εκείνες που αφορούν οντότητες ειδικού σκοπού.

Αναδιάρθρωση περιουσιακών στοιχείων ή αποθεμάτων : Επαναδιατυπώσεις λόγω απομείωσης περιουσιακών στοιχείων, σφάλματα σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση των επενδύσεων, τη χρονική στιγμή διαγραφής των περιουσιακών στοιχείων, η υπεραξία, η απογραφή και η αποτίμηση των αποθεμάτων.

Αναγνώριση εσόδων και αναμορφώσεις λόγω ακατάλληλης λογιστικής πολιτικής : Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις στις οποίες τα έσοδα αναγνωρίστηκαν λανθασμένα, η αναγνώριση των εσόδων αμφισβητείται, ή οποιαδήποτε λάθη ή παρατυπίες έγιναν και οδήγησαν σε εσφαλμένη αναφορά εσόδων.

Τίτλοι που σχετίζονται με αναμορφώσεις λόγω ακατάλληλης λογιστικής παρακολούθησης των παραγώγων, των εγγυήσεων, των stock options και άλλων μετατρέψιμων τίτλων και χρεογράφων. (πηγή: GAO)

VI) ΑΙΤΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

Τα αίτια των οικονομικών επαναδιατυπώσεων ποικίλουν σημαντικά μεταξύ των περιστάσεων. Ωστόσο, μια έρευνα στη βιβλιογραφία (Plumlee and Yohn, 2008; Scholz, 2008) αλλά και οι υπάρχουσες επαναδιατυπώσεις επισημαίνουν έναν αριθμό πιθανών αιτιών των επαναδιατυπώσεων, συμπεριλαμβανομένων:

- Η πολυπλοκότητα των λογιστικών προτύπων ή / και οι συναλλαγές. Παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια αυξανόμενη ώθηση για έμφαση στις αρχές με βάση τα πρότυπα, πολλές εταιρείες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή των κανόνων που θέτουν τα πρότυπα. Τα GAAPs περιλαμβάνουν εκατοντάδες κανόνες που προβλέπονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για τις περισσότερες χώρες και αντίστοιχα, το FASB στις Ηνωμένες Πολιτείες.
- Αδύναμη οικονομική διακυβέρνηση και έλεγχοι. Στα πλαίσια της σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης δίνεται ιδιαίτερη σημασία στη διαχείριση (management), το διοικητικό συμβούλιο / ελεγκτική επιτροπή (directors/audit committee), τους εσωτερικούς ελεγκτές, και εξωτερικούς ελεγκτές για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η αδυναμία της ορθής διακυβέρνησης και του εσωτερικού ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων αλλά και της αποτύπωσης αυτών αυξάνει την πιθανότητα της αποτυχίας της χρηματοοικονομικής αναφοράς και οδηγεί σε επαναδιατύπωση.
- Αυξημένος συντηρητισμός του ελεγκτή και της ελεγκτικής επιτροπής. Ο SOX δημιούργησε μια σειρά από νέες απαιτήσεις στους ελεγκτές και τις ελεγκτικές επιτροπές. Το αυξημένο ρυθμιστικό πλαίσιο, ο έλεγχος και η νομική έκθεση των ελεγκτών και των ελεγκτικών επιτροπών αυξάνουν τα κίνητρά τους να είναι συντηρητικοί και να επανεξετάζουν τις αποφάσεις της διοίκησης, όταν αποφαινούνται περί της αξιολόγησης της χρηματοοικονομικής αναφοράς (reporting) και σε ειδικά λογιστικά ζητήματα.
- Ευρεία εφαρμογή του ουσιώδους (materiality). Η επιτροπή SEC που ασχολείται με βελτιώσεις επί των χρηματοοικονομικών προτύπων εξέφρασε την ανησυχία ότι οι επαναδιατυπώσεις προκύπτουν από την υπερβολικά πιστή προσήλωση που δίνεται στο τι θεωρείται ουσιώδες. Έτσι, οι επαναδιατυπώσεις συμβαίνουν ώστε να διορθώσουν τις λανθασμένες διατυπώσεις (misstatements) τις οποίες οι επενδυτές μπορεί να μη βρίσκουν σημαντικές.

- Διαχείριση των κερδών. Η διαχείριση (management) αντιμετωπίζει μια τεράστια πίεση να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των διαφόρων ομάδων (παραδείγματος χάριν αναλυτές, διευθυντές, μέτοχοι). Οι γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές (GAAP) παρέχουν μια εξαιρετική ευκαιρία στις εταιρείες για να κάνουν διαχείριση των κερδών τους (παραδείγματος χάριν σε θέματα που αφορούν στην αποτίμηση, στις αποσβέσεις, στην αξιολόγηση των στοιχείων του ενεργητικού), ο οποίος είναι ένας από τους πιο συνηθισμένους λόγους που μπορεί να οδηγήσει σε μια επαναδιατύπωση.
- Έλλειψη διαφάνειας. Στα σύνθετα περιβάλλοντα όπου οι εταιρείες πρέπει να υποβάλλουν τις εκθέσεις τους, αποτυγχάνουν συχνά να παρέχουν τις κοινοποιήσεις τους πλήρως και κατανοητά σύμφωνα με τα GAAPs. Παραδείγματος χάριν, στις σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις, αποτυγχάνουν να παρέχουν σαφείς και ικανοποιητικές περιγραφές των δραστηριοτήτων και πολιτικών της επιχείρησης υπονομεύοντας την αξιοπιστία των εκθέσεών της.
- Απάτη. Οι μεγάλες απάτες οφείλονται στον τρόπο σχεδίασης και υποβολής των οικονομικών καταστάσεων όπου σκόπιμα τα άτομα τις διατυπώνουν αλλοιωμένες ώστε να μην αποκαλυφθούν.

Οι Plumlee and Yohn (2008) πραγματοποίησαν μια εμπειρική μελέτη με πάνω από 3,700 επαναδιατυπώσεις οικονομικών καταστάσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου 2003 – 2006 προκειμένου να προσδιορίσουν τις κυριότερες αιτίες των επαναδιατυπώσεων αυτών. Ταξινόμησαν τις αιτίες επαναδιατύπωσης είτε λόγω ενός βασικού λάθους της επιχείρησης, ενός σκόπιμου χειρισμού, μιας πολύπλοκης συναλλαγής ή κάποιας λάθους εφαρμογής μέρους ή ολόκληρου του λογιστικού προτύπου. Τα αποτελέσματα που εξήγαγαν έδειξαν πως πάνω από τις μισές επαναδιατυπώσεις που αναλύθηκαν κατά τη διάρκεια της τετραετίας, οφείλονταν σε «βασικά εσωτερικά λάθη» της επιχείρησης και όχι στην πολυπλοκότητα της συναλλαγής ή του λογιστικού προτύπου.

Μια πιο προσεκτική ματιά στις κυριότερες αιτίες επαναδιατυπώσεων αποκαλύπτει μια ευρεία ποικιλία λογιστικών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένων (αλλά σίγουρα όχι μόνο) της αναγνώρισης των εξόδων, της αναγνώρισης των εσόδων, της λανθασμένης κατηγοριοποίησης / ομαδοποίησης διαφόρων χρηματοοικονομικών στοιχείων (παραδείγματος χάριν των ταμειακών ροών), της εξειδικευμένης αποζημίωσης (executive compensation) παραδείγματος χάριν stock options, της εκτίμησης και αξιολόγησης των υπολογισμών (παραδείγματος χάριν στα στοιχεία του

παθητικού, στα αποθέματα), των επιχειρησιακών συνδυασμών (παραδείγματος χάριν συγχωνεύσεις, εξαγορές) και των αναδιοργανώσεων.

Αν και όχι απαραίτητως αιτιωδώς, η βιβλιογραφία παρέχει στοιχεία που δίνουν έμφαση σε μια ποικιλία παραγόντων που συνδέονται με τις οικονομικές επαναδιατυπώσεις. Η έρευνα δείχνει μια θετική σύνδεση μεταξύ του βραχυπρόθεσμου κινήτρου για αποζημίωση (παραδείγματος χάριν bonuses, stock options) για τους ανώτερους ιεραρχικά υπαλλήλους και τα μέλη του συμβουλίου λογιστικού ελέγχου (audit committee) και της πιθανότητας μιας επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων. Αυτά τα συμπεράσματα δημιουργούν κρίσιμα ερωτήματα για τη χρήση και τη φύση του κινήτρου αποζημίωσης για τη διαχείριση και τους διευθυντές καθώς η συμπεριφορά τους έρχεται σε σύγκρουση με το όφελος των μετόχων.

Τα αποτελέσματα των οικονομικών επαναδιατυπώσεων είναι δύσκολο να επισημανθούν δεδομένης της δυσκολίας ελέγχου άλλων γεγονότων που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της περιόδου που πραγματοποιούνται οι επαναδιατυπώσεις και έχουν επιπτώσεις στις επιχειρήσεις. Εντούτοις, η βιβλιογραφία παρέχει μερικές γενικές ιδέες για τους τύπους αποτελεσμάτων που οι επαναδιατυπώσεις μπορεί να έχουν. Παραδείγματος χάριν, οι επενδυτές αντιδρούν αρνητικά όταν οι επιχειρήσεις αναγγέλλουν πως θα προχωρήσουν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων. Μελέτες δείχνουν πως υπάρχει μια αρνητική αντίδραση της αγοράς γύρω από τις ημερομηνίες των επαναδιατυπώσεων, αν και τα στοιχεία εντοπίζουν ότι η δύναμη της αντίδρασης αυτής εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες (παραδείγματος χάριν η αιτία και το θέμα της επαναδιατύπωσης).

Επιπλέον, οι αντιδράσεις της αγοράς εμφανίζονται να είναι λιγότερο σοβαρές στην μετά-SOX εποχή από ότι ήταν στην προ-SOX, γεγονός που δείχνει ότι οι αγορές έχουν γίνει περισσότερο «άνετες» με το συμβάν μιας επαναδιατύπωσης. Πέρα όμως από τις αντιδράσεις που λαμβάνουν χώρα στον τομέα της κεφαλαιαγοράς, οι επαναδιατυπώσεις έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν στις προσπάθειες των επιχειρήσεων να εξασφαλίσουν πίστωση, με τα στοιχεία να δείχνουν ότι οι επαναδιατυπώσεις σχετίζονται με υψηλότερα επιτόκια και αυστηρότερους όρους δανεισμού για τις αντίστοιχες εταιρείες.

Η βιβλιογραφία συνδέει επίσης τις επαναδιατυπώσεις (και την επίδραση που μπορεί να έχουν στο εισόδημα) με την μεταβολή στην κορυφή της διοίκησης και του διοικητικού συμβουλίου. Παραδείγματος χάριν, ο Srinivasan (2005) βρήκε μια θετική

σχέση μεταξύ του μεγέθους μείωσης του εισοδήματος κατά την ετήσια επαναδιατύπωση και της πιθανότητας ενός ανεξάρτητου διευθυντή να αλλάξει καθήκοντα.

a) CEO και προηγούμενες επαναδιατυπώσεις των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές επαναδιατυπώσεις αναγνωρίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρίας δεν ήταν σύμφωνες με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές (Palmrose και Scholz, 2004) και υποδεικνύουν προβλήματα στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας. Οι επαναδιατυπώσεις συμβαίνουν λόγω της ανάγκης να διορθωθούν ιστορικά αναφερθέντα αποτελέσματα που δεν συμμορφώνονται με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Οι ερευνητές έχουν διαπιστώσει ότι οι οικονομικές αναμορφώσεις εμφανίζονται συχνότερα σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιθετική λογιστική με σκοπό να διατηρήσουν συνεπή πρότυπα για την εκπλήρωση των στόχων των αναλυτών για κέρδη (Dechow, Sloan, and Sweeney, 1996). Έτσι, οι επαναδιατυπώσεις, που είναι τα άμεσα αποτελέσματα της πρόθεσης των στελεχών της εταιρείας και η ανάγκη να επαναδιατυπωθούν οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, είναι πιθανό να παραβιάζουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών (Arthaud-Day et al., 2006).

Προηγούμενες μελέτες έχουν δείξει ότι υπάρχει μια σημαντική αρνητική αντίδραση της αγοράς στην ανακοίνωση των οικονομικών επαναδιατυπώσεων (Palmrose, Richardson, and Scholz, 2004). Επιπλέον, προηγούμενη έρευνα έχει δείξει ότι οι επαναδιατυπώσεις μπορεί να βλάψουν τη φήμη των κορυφαίων στελεχών της επιχείρησης και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Οι Desai, Hogan, and Wilkins (2006) διαπίστωσαν ότι το 59% των διευθύνοντων συμβούλων ή προέδρων των εταιριών που προχώρησαν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων άλλαξαν θέση μέσα σε δύο έτη από την επαναδιατύπωση καθώς και το 92% των μάνατζερς οι οποίοι εκτοπίστηκαν από αυτές τις εταιρείες δεν ήταν σε θέση να εξασφαλίσουν παρόμοια πορεία απασχόλησης εντός τεσσάρων ετών από την ανακοίνωση της επαναδιατύπωσης.

Ομοίως, οι Arthaud-Day et al. (2006) βρήκαν ότι οι CEOs, CFOs, διάφοροι διευθυντές και τα μέλη της επιτροπής ελέγχου (audit committee members) των επιχειρήσεων με οικονομικές αναμορφώσεις είναι όλα πιο πιθανό να εγκαταλείψουν τις θέσεις τους από ό, τι είναι οι ομόλογοί τους σε επιχειρήσεις που δεν

αντιμετωπίζουν οικονομικές αναμορφώσεις. Επιπλέον, ο Srinivasan (2005) βρήκε ότι διάφοροι διευθυντές είναι πιο πιθανό να εγκαταλείψουν το διοικητικό συμβούλιο από μια εταιρεία που ανακοινώνει μια οικονομική επαναδιατύπωση και στη συνέχεια να χάσουν μια θέση στα διοικητικά συμβούλια και σε άλλες επιχειρήσεις.

Οι Yan Zhang and Margarethe Wiersema (2009), υποστήριξαν ότι η φήμη ενός διευθύνοντα συμβούλου θα καταστραφεί, όταν κατά τη διάρκεια της θητείας του συμβεί επαναδιατύπωση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας.

Επομένως, αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα σήμα στην αγορά για τους επενδυτές οι οποίοι θα δείξουν μειωμένη αξιοπιστία όσον αφορά την πιστοποίηση του CEO, και αυτό με τη σειρά του να χρησιμεύσει ως δείκτης μικρότερης αξιοπιστίας ή ποιότητας της επιχείρησης σχετικά με τις οικονομικές της καταστάσεις.

Οι Arthaud-Day et al. (2006) υποστήριξαν ότι: ‘The executives in office *at the time of a restatement* are inextricably linked to the restatement by virtue of their physical proximity, temporal connection, and positional authority. This linkage results in their being stigmatized, or discredited, *by association with the restatement event*’ .

Σε μια προσπάθεια να ερευνηθεί η σχέση ανάμεσα στην αλλαγή της διοίκησης ως αποτέλεσμα της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρίας και στην πιθανότητα να επαναληφθεί μια τέτοια επαναδιατύπωση στο μέλλον, οι Mai Dao, Hua-Wei Huang, Ken Y. Chen και Ting-Chiao Huang (2014) υποστήριξαν πως όταν μια εταιρία που έχει προχωρήσει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων, αντικαταστήσει τους μάνατζερς είναι πιο πιθανό να επαναδιατυπώσει ξανά τις οικονομικές της καταστάσεις αλλά και να οδηγηθεί σε χαμηλότερη ποιότητα κερδών. Η μελέτη τους υποστηρίζει πως η αλλαγή του υψηλού επιπέδου ιεραρχίας της εταιρίας μετά από μια επαναδιατύπωση, οδηγεί σε οργανωτική αστάθεια και μεγαλύτερο κίνδυνο λογιστικής πληροφόρησης ενώ τα ευρήματά τους έχουν συνέπειες για την εσωτερική λήψη των αποφάσεων αναφορικά με την αντικατάσταση των κορυφαίων στελεχών.

b) Εμπειρικά ευρήματα αιτιών των επαναδιατυπώσεων

Αν και συνήθως θεωρείται ότι μια επαναδιατύπωση συμβαίνει λόγω μιας συμπεριφοράς που οφείλεται σε κάποια απάτη, στην πραγματικότητα είναι πιο πιθανό να συντρέχουν άλλοι λόγοι (που αναφέρθηκαν εκτενώς στην ανωτέρω ενότητα). Σε μια έρευνα που διεξήχθη από τους Marlene Plumlee and Teri Lombardi Yohn, εκείνοι διαπίστωσαν και επικεντρώθηκαν σε τέσσερις ειδικούς λόγους στους οποίους θα μπορούσε να αποδοθούν οι χρηματοοικονομικές επαναδιατυπώσεις μετά την ψήφιση του νόμου Sarbanes-Oxley. Οι αιτίες στις οποίες μπορούν να αποδοθούν είναι: σφάλματα στη διεξαγωγή του εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας, εκ προθέσεως ψευδείς δηλώσεις, προβλήματα από πολύπλοκες συναλλαγές, ή ένα πρόβλημα που εμφανίστηκε από ένα λογιστικό πρότυπο, όπως ότι ο εφαρμοστής του προτύπου σε μια εταιρεία δεν έχει πλήρη κατανόηση του τρόπου εφαρμογής του, ή απλά πρόκειται για εσφαλμένη εφαρμογή του προτύπου.

Προσδιορίστηκε στη μελέτη τους ότι η πλειοψηφία των επαναδιατυπώσεων που αναλύθηκαν στο δείγμα τους είχαν κατατεθεί λόγω έλλειψης ή κακής διεξαγωγής εσωτερικού ελέγχου από την εταιρεία.

Μετά τα διαβόητα σκάνδαλα της Enron και της WorldCom, μια διάχυτη αντίληψη επικρατούσε στην αγορά, ότι η πλειοψηφία των αναμορφώσεων προήλθε από παράνομες δραστηριότητες.

Ωστόσο, ανακαλύφθηκε στη μελέτη ανάλυσης της αγοράς που διεξήχθη από τους Plumlee and Yohn ότι η πλειοψηφία των επαναδιατυπώσεων προκλήθηκε είτε από κακό εσωτερικό έλεγχο ή από επιπλοκές κατά τις λογιστικές εφαρμογές. Οι δύο αυτοί λόγοι αντιπροσώπευαν το 94% των αναμορφώσεων από το 2003 ως το 2006.

Μετά την ανάλυση των αναμορφώσεων, εξήχθη ως συμπέρασμα από τους Plumlee and Yohn ότι οι περισσότερες εταιρείες δεν διέθεταν επαρκή συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Έτσι, το τμήμα 404 του νόμου Sarbanes-Oxley φάνηκε να αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα, ένα τμήμα το οποίο είχε δημιουργηθεί εξαιτίας της επιθυμίας των επενδυτών για άμεση κοινοποίηση των προβλημάτων της εταιρείας καθώς και για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στον εντοπισμό και στην επίλυση των προβλημάτων του εσωτερικού ελέγχου τους.

Το γεγονός αυτό, οδήγησε τις εταιρείες και τους ελεγκτές να προχωρούν προς αξιολόγηση του εσωτερικού τους ελέγχου σε ετήσια βάση, μαζί με τις οικονομικές τους καταστάσεις.

Οι μεγαλύτερες εταιρείες από τότε έχουν προσαρμοστεί στις απαιτούμενες αλλαγές και στη συνέχεια ανέπτυξαν ισχυρότερα συστήματα εσωτερικών ελέγχων, δεδομένου ότι έχουν την άμεση και ουσιαστική κατοχή του κεφαλαίου τους, ενώ οι μικρότερες επιχειρήσεις δεν το έχουν και εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από ξένη χρηματοδότηση. Μια μικρή εταιρεία μπορεί να οριστεί, σε διεθνές επίπεδο, ως έχοντας λιγότερο του \$1 δις στην κεφαλαιοποίηση της αγοράς, ενώ μια μεγάλη εταιρεία ορίζεται ως έχουσα \$8 δις ή περισσότερο στην κεφαλαιοποίηση της αγοράς (Investing 101, 6-8). Η πλειοψηφία των εταιρειών που υπάρχουν σήμερα είναι μικρές επιχειρήσεις, έτσι τους παίρνει περισσότερο χρόνο για να εφαρμοστούν αυτές οι αλλαγές.

Σαν αποτέλεσμα της προσαρμογής των μεγάλων εταιρειών στις απαιτούμενες αλλαγές και την εκτέλεση των καλύτερων ελέγχων, ο αριθμός των επαναδιατυπώσεων μειώθηκε μετά το 2006, αλλά οι επαναδιατυπώσεις εξακολουθούν να επισκιάζουν εκείνες μιας δεκαετίας πριν.

Στην ίδια μελέτη, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως από τους Marlene Plumlee and Teri Lombardi Yohn, αναλύθηκε επίσης η καθαρή επίδραση στα καθαρά έσοδα. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός πως η μελέτη αποκάλυψε ότι το 54% των επαναδιατυπώσεων προκάλεσε έναν αρνητικό αντίκτυπο στο καθαρό εισόδημα, όταν είχαν κληθεί να επαναδιατυπώσουν οι εταιρείες τις οικονομικές τους καταστάσεις, και το 26% δεν είχε καμία επίδραση στο καθαρό εισόδημα.

Αυτά τα αποτελέσματα εξήχθησαν από το δείγμα από το 2003 - 2006 και έχουν υπολογιστεί κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Τα καθαρά έσοδα μπορεί να επηρεαστούν από τα έσοδα και τα έξοδα και, επομένως, αν το 54% των εταιρειών που προχωρούν σε επαναδιατυπώσεις είχαν αρνητικό αντίκτυπο στο καθαρό εισόδημα, αυτό σημαίνει ότι είτε είχαν κάποιο θέμα που σχετίζεται με τα έσοδα, είτε με τα έξοδα.

Για του λόγου το αληθές, σε μια έρευνα που διεξήχθη το 2006 από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στις ΗΠΑ (GAO), αναλύθηκαν οι λογαριασμοί που επηρεάστηκαν και οι αιτίες των επαναδιατυπώσεων πριν και μετά το 2002.

Από το 1997 ως το 2002, σχεδόν το 40% των επαναδιατυπώσεων συνέβησαν λόγω προβλήματος στα έσοδα και μόλις το 16% λόγω κάποιου κόστους ή εξόδου. Όμως, από το 2002 ως το 2005, σχεδόν το 35% των επαναδιατυπώσεων πραγματοποιήθηκαν λόγω κάποιου κόστους ή εξόδου και μόλις το 20% των επαναδιατυπώσεων προερχόταν από λάθη στα έσοδα.

Ο αριθμός των επαναδιατυπώσεων λόγω προβλημάτων στα έσοδα μειώθηκε στο μισό και ο αριθμός των επαναδιατυπώσεων λόγω κάποιου κόστους ή λάθους αναγνώρισης κάποιου εξόδου σχεδόν διπλασιάστηκε από εκείνον πριν το 2002. Ο λόγος, όπως προσδιορίστηκε από την GAO, ήταν λόγω της αυξημένης πολυπλοκότητας σε διάφορους λογαριασμούς που σχετίζονται με τα έξοδα, όπως οι μισθώσεις ή οι φόροι έξοδα. Τόσο πριν όσο και μετά, τα προβλήματα που σχετίζονται με τα έσοδα και τα έξοδα αντιπροσώπευαν πάνω από το ήμισυ των αναμορφώσεων, γεγονός που εξηγεί την επίδραση στα καθαρά έσοδα, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως.

c) Ο ρόλος των ελεγκτών και η συμβολή τους

Με αυτή τη δραματική αύξηση στις επαναδιατυπώσεις, οι κριτικοί αναρωτιόντουσαν που βρίσκονταν οι ελεγκτές σε αυτές τις περιπτώσεις και γιατί τα λάθη δεν εντοπίστηκαν από την πρώτη φορά. Δυστυχώς, αυτή η αύξηση φανέρωσε την αρνητική στάση των ελεγκτών καθώς ήταν η δουλειά τους να παρατηρούν και να προστατεύουν τους επενδυτές. Μετά από πολλή συζήτηση για τον υψηλό αριθμό των επαναδιατυπώσεων και το ρόλο των ελεγκτών σε αυτό, συντέθηκε σε ένα άρθρο από τους Robin Romanus, John Maher and Darmon Fleming ότι όταν οι ελεγκτές ειδικεύονται σε έναν συγκεκριμένο κλάδο και εστιάζουν στους λογαριασμούς που τον αντιπροσωπεύουν, είναι λιγότερο πιθανό να συμβούν επαναδιατυπώσεις.

Με βάση τις ιστορικές πληροφορίες, τις περισσότερες φορές οι δυσκολίες ανέκυψαν στους πιο εξειδικευμένους λογαριασμούς του κλάδου, οι οποίοι δεν ήταν συχνά εμφανείς. Με το να επιτραπεί στους ελεγκτές να γίνουν ειδικοί σε συγκεκριμένους κλάδους, αυξήθηκε η αξιοπιστία διότι ήταν πιο εξοικειωμένοι με τους κυριότερους λογαριασμούς του τομέα. Με την συνειδητοποίηση ότι οι ελεγκτές διαδραματίζουν σημαντικό και αναπόσπαστο ρόλο στη διαδικασία, θα πρέπει να προσαρμοστούν σε αυτά τα θέματα. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η διοίκηση υποχρεούται να αξιολογεί τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας. Εκτός από την εκτίμηση της διοίκησης, οι ελεγκτές υποχρεούνται να εκφέρουν τη γνώμη τους, όπως ορίζεται στο τμήμα 302 του νόμου Sarbanes-Oxley. Αυτό, όχι μόνο θα δώσει στους ελεγκτές μια καλύτερη εικόνα για το πώς λειτουργεί και αναπτύσσεται η εταιρεία, αλλά απαιτεί από αυτούς να πάνε βήμα - βήμα μέσα από πολλές διαδικασίες. Παρέχοντας μια αμερόληπτη άποψη σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθούνται, μπορεί να ανακαλύψουν ένα λάθος στη διαδικασία το οποίο δεν μπορούσε να εντοπιστεί στο

παρελθόν. Αυξάνοντας την ανάμιξη του εξωτερικού ελεγκτή σε δραστηριότητες που συνήθως διεξάγονται από την εταιρεία, δεν έχει μόνο βοηθήσει στον περιορισμό του αριθμού των επαναδιατυπώσεων, αλλά έχει βελτιώσει και τη φήμη των ελεγκτών.

Επιπλέον, σε μια μελέτη που διεξήχθη από τους Thomas Lopez, Scott Vandervelde and Yi-Jing Wu, ανακάλυψαν πόσο πολύτιμη είναι η γνώμη του ελεγκτή σχετικά με τους εσωτερικούς ελέγχους για τους επενδυτές. Στην ανάλυσή τους, αποκαλύφθηκε ότι, όταν οι ελεγκτές παρείχαν μια αρνητική γνώμη, ήταν ένα ισχυρό μήνυμα στους επενδυτές ότι μελλοντικές οικονομικές αναμορφώσεις ήταν πιθανό να συμβούν, καθώς η εταιρεία αποτελούσε μια επένδυση υψηλού κινδύνου λόγω της αβεβαιότητας και της αδυναμίας της προβλεψιμότητας της πορείας της.

Επιπλέον, με το να υπάρχει έλλειψη επαρκούς συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η διοίκηση ενίσχυε τη δημιουργία ασύμμετρης πληροφόρησης. Ο σκοπός της προσθήκης αυτής της γνωμοδότησης στη διαδικασία του ελέγχου ήταν να αυξηθεί η εμπιστοσύνη σε επενδύσεις σε σχέση με το μέλλον των εταιρειών αναφορικά με τα κεφάλαια που προέρχονται από ξένους επενδυτές (Lopez 1). Έτσι, μπορεί να ερμηνευθεί αντιστρόφως ότι η γνώμη χωρίς επιφύλαξη, είναι μια ισχυρή ένδειξη για μια καλή, χαμηλού επενδυτικού κινδύνου ευκαιρία για τους επενδυτές. Με την προσθήκη αυτού του βήματος στις ελεγκτικές διαδικασίες, αυξήθηκε η εμπιστοσύνη των επενδυτών στις υποσχόμενες εταιρείες. Ομοίως, η εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών αυξήθηκε, και αυτό στη συνέχεια βοήθησε στη δημιουργία υψηλής ποιότητας απόψεων για τον βραχυπρόθεσμο αλλά και τον μακροπρόθεσμο διάστημα μέσω της αξιολόγησης της διαδικασίας του εσωτερικού ελέγχου. Τέλος, επειδή οι ελεγκτές συνέβαλαν στην αξιολόγηση του εσωτερικού ελέγχου των επιχειρήσεων, βοήθησαν να μειωθεί το χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιείται μια επαναδιατύπωση, λόγω της έγκαιρης ανίχνευσης και βοήθησε ακόμη στο να αποτραπούν πολλά μελλοντικά προβλήματα του εσωτερικού ελέγχου.

a) Επίδραση στην ποιότητα της πληροφόρησης κατά τομέα του ΔΠΧΠ 8

Η επίδραση του ΔΠΧΠ 8 στην ποιότητα της γνωστοποίησης της πληροφόρησης των τομέων συγκέντρωσε την προσοχή των προηγούμενων μελετών. Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, αυτές οι μελέτες επικεντρώνονται στην "άμεση" επίπτωση της υποχρεωτικής υιοθέτησης του ΔΠΧΠ 8 στην ποιότητα της πληροφόρησης κατά τομέα. Το «άμεσο» στην έρευνα αυτή συνεπάγεται ότι τα προγενέστερα άρθρα συνέκριναν τα τελευταία προ-ΔΠΧΠ 8 δεδομένα με τα πρώτα διαθέσιμα στοιχεία του ΔΠΧΠ 8. Αν και αυτή η μελέτη επικεντρώνεται στον αντίκτυπο μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8, ωστόσο γίνεται και μια σύγκριση με τα τελευταία τρία έτη πριν την οριστική του υιοθέτηση (2006-2008) και οποιεσδήποτε άμεσες αλλαγές στην ποιότητα πληροφόρησης κατά τομέα, θα μπορούσε να δώσει μια καλή πρώτη εντύπωση της επίδρασης του ΔΠΧΠ 8 για την ποιότητα της πληροφόρησης.

Σύμφωνα με τον ορισμό της ποιότητας της πληροφόρησης των τομέων των Leung and Verriest (2015), μέσα από την έρευνά τους διαπίστωσαν ότι: «αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι ότι σχεδόν όλες οι μελέτες αναφέρουν ήδη υψηλά ποσοστά του δείγματος των εταιρειών που αποκαλύπτουν το τμήμα του εισοδήματος, ενώ μερικές ακόμη αναφέρουν ότι όλες οι εταιρείες αποκαλύπτουν το εισόδημά τους. Αυτό δείχνει μια περιορισμένη δυνατότητα να αυξηθεί η αποκάλυψη του τμήματος του εισοδήματος ακόμη περισσότερο».

b) Οικονομικές επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 8

Το ΔΠΧΠ 8 φαίνεται να έχει μια θετική επίδραση στην απόφαση των επενδυτών, αν και τα στοιχεία δεν είναι τόσο ισχυρά. Οι Crawford et al. (2012) για παράδειγμα, βρήκαν μετά από 20 συνεντεύξεις πως ο μέσος όρος γνώμης των συνεντευξιαζόμενων ήταν υπέρ μιας καλύτερης απόφασης χρησιμότητας λόγω του ΔΠΧΠ 8, αν και η ομάδα χρηστών των εκθέσεων υποστηρίζουν αυτή την άποψη κατά το ελάχιστο. Οι Kajüter and Nienhaus (2015, WP) είχαν επίσης βρει ότι η προσέγγιση του μάνατζμεντ στο ΔΠΧΠ 8 έχει θετική επίδραση στην απόφαση χρησιμότητας. Βρήκαν επίσης ότι η αξία του ΔΠΧΠ 8 είναι μεγαλύτερη από ό, τι στην περίπτωση του ΔΛΠ 14R.

Τα αποτελέσματα στην προηγούμενη βιβλιογραφία δεν δίνουν μια σαφή εικόνα του κατά πόσον οι αναλυτές είχαν επωφεληθεί από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8. Οι He et al. (2012, WP) βρήκαν μια αύξηση στην ακρίβεια των προβλέψεων των αναλυτών, αλλά οι Leung and Verriest (2015) δεν κατάφεραν να βρουν την αλλαγή. Επιπλέον, οι He et al. (2012, WP) δεν βρήκαν πως η διασπορά των προβλέψεων των αναλυτών βελτιώθηκε. Όμως, η ασυμμετρία πληροφόρησης μειώνεται μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8 (Kajüter and Nienhaus, 2015, WP). Επίσης, η διασπορά των προβλέψεων των αναλυτών και η προσφορά και η ζήτηση δεν κινήθηκαν σε θετικότερη κατεύθυνση μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8 (Leung and Verriest, 2015). Η μελλοντική έρευνα φαίνεται να είναι αναγκαία ώστε να καθορίσει εάν οι αναλυτές είχαν επωφεληθεί από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8.

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα III, το IASB (2013) διέκρινε τέσσερα οφέλη του ΔΠΧΠ 8 και από το 2013 μόνο η συνοχή μεταξύ της πληροφόρησης των τομέων και της επανεξέτασης της διαχείρισης (management review) βρέθηκε να έχει βελτιωθεί. Με τα τελευταία εμπειρικά στοιχεία των Barneto and Ounvard (2015) ότι το ΔΠΧΠ 8 δεν βελτίωσε την κατανόηση του επιχειρηματικού μοντέλου των επιχειρήσεων, το αναμενόμενο όφελος της βελτίωσης της δυνατότητας να βλέπει κάποιος την επιχείρηση μέσα από τα μάτια της διοίκησης, δεν φαίνεται να έχει υλοποιηθεί.

Με τα περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 8, η μελλοντική έρευνα έχει ακόμη αρκετά να αναδείξει. Για παράδειγμα, μελετώντας σε ποιο βαθμό τα δύο εναπομείναντα αναμενόμενα οφέλη δεν υλοποιήθηκαν. Αυτή η μελέτη όμως εστιάζεται στην επίδραση μετά από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 8 σχετικά με τις επαναδιατυπώσεις των οικονομικών καταστάσεων και τις αποδόσεις των ιδίων κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού των επιχειρήσεων, όπου οι υποθέσεις αναλύονται στο επόμενο κεφάλαιο.

VIII) ΤΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η αντίδραση της αγοράς στις πληροφορίες που περιέχονται σε μια έκθεση βασίζεται στην ουσία και την ποιότητα του περιεχομένου. Όταν οι πληροφορίες είναι σχετικές και η ποιότητα είναι υψηλή, η ανταπόκριση της αγοράς είναι πιθανό να εμφανιστεί σε μια προσαρμογή της τιμής της εισηγμένης μετοχής της επιχείρησης. Όταν η ποιότητα και το περιεχόμενο των πληροφοριών, που έχει ήδη αποτυπωθεί στις τιμές, έχουν βρεθεί να είναι αναξιόπιστα, η αγορά αφήνεται να επανεκτιμήσει την τιμή της μετοχής της εταιρείας και την αξιοπιστία των εκθέσεων του παρελθόντος και του μέλλοντος. Η επανεκτίμηση αυτή οδηγεί γενικά σε μείωση των τιμών των μετοχών, ιδίως όταν το σφάλμα ήταν μια υπερεκτίμηση της απόδοσης ή της αξίας της επιχείρησης.

Όταν μία επιχείρηση στην αγορά έχει βρεθεί να είναι κάτι λιγότερο από αξιόπιστη, το φυσικό ερώτημα είναι, "Υπάρχουν άλλες επιχειρήσεις στην αγορά που αντιμετωπίζουν παρόμοια φαινόμενα;". Αυτό είναι το θεμελιώδες ζήτημα σχετικά με την οικονομική μόλυνση, αν δηλαδή το μολυσμένο κομμάτι της εταιρείας, για το οποίο αναγκάζεται να προχωρήσει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων, μπορεί στην πραγματικότητα να είναι η κορυφή του παγόβουνου για μια ομάδα επιχειρήσεις. Αυτή η περίπτωση φαίνεται να είναι το θέμα με την επαναδιατύπωση των ήδη εκδοθέντων χρηματοοικονομικών εκθέσεων. Παρόμοια με άλλα οικονομικά φαινόμενα, οι λογιστικές αναμορφώσεις έχουν την τάση να συμβαίνουν σε «κύματα». Ωστόσο, λόγω των επιπέδων σημαντικότητας, αυτή η αποτυχία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δεν είναι τόσο ρευστή, όπως οι συγχωνεύσεις, οι αλλαγές στη διάρθρωση του κεφαλαίου, και άλλα οικονομικά γεγονότα. Αντίθετα, οδηγείται από συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες αφού ελεγχθούν μπορούν να οδηγήσουν κάποιες επιχειρήσεις στην επαναδιατύπωση. Ωστόσο, λόγω της μη σημαντικότητας, είναι πιθανό ότι για μια εταιρεία με το ίδιο πρόβλημα μπορεί να μην απαιτείται η επαναδιατύπωση (Gleason, Jenkins, and Johnson 2008).

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο, συνήθως όταν μια επαναδιατύπωση ανακοινωθεί, η υπόθεση είναι ότι η αγορά αντιμετωπίζει μια αρνητική αντίδραση, επειδή θεωρείται ότι οι επενδυτές είχαν στηριχθεί σε εσφαλμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες κατά τη λήψη των επενδυτικών τους αποφάσεων. Κατά συνέπεια, η εμπιστοσύνη των επενδυτών πέφτει τελικά μειώνοντας

την τιμή διαπραγμάτευσης της αγοράς και παρέχοντας μια αρνητική αγοραία απόδοση. Παρόλο που η εν λόγω έρευνα δεν εξετάζει τις μεταβολές στις τιμές των μετοχών των εταιρειών που επαναδιατυπώνουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές, υιοθετώ την άποψη ότι η αγορά επανεκτιμά το περιεχόμενο και την αξιοπιστία των οικονομικών εκθέσεων που εκδίδονται και από τις άλλες εταιρείες του ίδιου κλάδου, οδηγώντας έτσι σε μια μεταδοτική επίδραση στην απόδοση (Gleason, Jenkins, and Johnson 2008). Συνεπώς, το να εξετάσω το πώς επηρεάζεται η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών του δείγματος λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική μόλυνση για την οποία γίνεται λόγος προηγουμένως, προέκυψε καθώς δεν βρήκα παρόμοια βιβλιογραφία που να ερευνά τις δυο αυτές αποδόσεις θεωρώντας τις ως εξαρτημένες μεταβλητές του μοντέλου. Εάν το σενάριο αυτό είναι ορθό, περιμένω να δω πως οι δυο αυτοί αριθμοδείκτες επηρεάζονται και μάλιστα αρνητικά. Έτσι, οι δύο υποθέσεις έχουν ως εξής:

H0: Οι εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων τους (ROE) σε σχέση με τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε ανάλογη επαναδιατύπωση.

H1: Οι εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων τους (ROA) σε σχέση με τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε ανάλογη επαναδιατύπωση.

Σε μια προσπάθεια επέκτασης του ερευνητικού πεδίου της εν λόγω εργασίας για περαιτέρω εξαγωγή συμπερασμάτων, αναπτύχθηκαν δύο επιπλέον υποθέσεις σχετικά με την περίοδο της κρίσης, από το 2009 και μετά, μια περίοδος που όπως φαίνεται και στην ενότητα X (διάγραμμα 1 σελ. 44) παρουσιάζει ερευνητικό ενδιαφέρον. Οι υποθέσεις είναι οι εξής:

H0a : Σε περιόδους κρίσης, οι εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων τους (ROE) σε σχέση με τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε ανάλογη επαναδιατύπωση για την ίδια περίοδο.

H1a: Σε περιόδους κρίσης, οι εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων παρουσιάζουν χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων τους (ROA) σε σχέση με τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε ανάλογη επαναδιατύπωση για την ίδια περίοδο.

ΙΧ) Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

α) Η ανάλυση του μοντέλου

Για την εξέταση των υποθέσεων και σε συνέχεια της ανάλυσης, υπολογίζω τις ακόλουθες πολυωνμικές και λογαριθμικές παλινδρομήσεις:

$$ROE_{t+1} = a + a1 * ROE_t + a2 * lev + a3 * BTM_t + a4 * SIZE_t + a5 * REST_E + a6 * sales_g + e \quad (1)$$

$$ROA_{t+1} = b + b1 * ROA_t + b2 * lev + b3 * BTM_t + b4 * SIZE_t + b5 * REST_A + b7 * sales_g + e \quad (2) \text{ και}$$

$$ROE_{t+1} = c + c1 * CROE_t + c2 * crisis + c3 * rest + c4 * RC + c5 * CRROE_t + c6 * lev + c7 * BTM_t + c8 * SIZE_t + c9 * sales_g + e \quad (3)$$

$$ROA_{t+1} = d + d1 * CROA_t + d2 * crisis + d3 * rest + d4 * RC + d5 * CRROA_t + d6 * lev + d7 * BTM_t + d8 * SIZE_t + d9 * sales_g + e \quad (4),$$

όπου οι μεταβλητές των μοντέλων αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 1):

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

<u>ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ</u>	<u>ΟΡΙΣΜΟΣ</u>
Εξαρτημένες Μεταβλητές	
ROE t+1	= ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων τη χρονιά t+1
ROA t+1	= ο δείκτης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων τη χρονιά t+1
Υπο εξέταση μεταβλητές	
RESTATE	= ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει την τιμή 1, αν η εταιρεία έχει πραγματοποιήσει επαναδιατύπωση την εκάστοτε χρονιά και 0 αλλιώς
REST_E	= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών RESTATE και ROE όπου αντιπροσωπεύει τις

REST_A	= εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση. = η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών RESTATE και ROA όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση.
ROA t	= ο δείκτης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας υπολογισμένος ως το πηλίκο του καθαρού εισοδήματος προς το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού, οι εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση.
ROE t	= ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας υπολογισμένος ως το πηλίκο του καθαρού εισοδήματος προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, οι εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση
CRISIS	= ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει την τιμή 1, αν εξετάζεται η περίοδος κρίσης από το 2009 και μετά, και 0 αλλιώς
CROEt	= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών CRISIS και ROE όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης
CRROEt	= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών RESTATE, CRISIS και ROE όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης
CROAt	= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών CRISIS και ROA όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης
CRROAt	= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών RESTATE, CRISIS και ROA όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης

Μεταβλητές Ελέγχου

SIZE t	= ο λογάριθμος της αγοραίας αξίας των ιδίων κεφαλαίων [$\log(\text{market value of equity})$]
LEV	= το πηλίκο του μακροπρόθεσμου δανεισμού της εταιρείας προς το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού
BTM t	= το πηλίκο της λογιστικής προς την αγοραία αξία των ιδίων κεφαλαίων
sales_g	= η ποσοστιαία μεταβολή των πωλήσεων μεταξύ δύο διαδοχικών χρονιών

Στο μοντέλο (1), ο συντελεστής a_1 συλλαμβάνει την πληροφόρηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας όταν δεν προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων για μελλοντικό ROE την χρονική στιγμή $t+1$ και ο συντελεστής a_5 αντανakλά την πληροφόρηση σχετικά με την τιμή του δείκτη ROE όταν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων. Έτσι, αυτοί οι δύο συντελεστές είναι σχετικοί για τον έλεγχο της H_0 . Παρόμοια, στο μοντέλο (2), ο συντελεστής b_1 συλλαμβάνει την πληροφόρηση της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας όταν δεν προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων για μελλοντικό ROA την χρονική στιγμή $t+1$ και ο συντελεστής b_5 δείχνει την πληροφόρηση σχετικά με την τιμή του δείκτη ROA όταν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων. Επομένως, οι συντελεστές b_1 και b_5 σχετίζονται με τον έλεγχο της H_1 .

Αντιστοίχως, στο μοντέλο (3), ο συντελεστής c_1 συλλαμβάνει την πληροφόρηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας σε περιόδους κρίσης, όταν δεν προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων για μελλοντικό ROE την χρονική στιγμή $t+1$ και ο συντελεστής c_5 αντανakλά την πληροφόρηση σχετικά με την τιμή του δείκτη ROE όταν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης. Έτσι, αυτοί οι δύο συντελεστές είναι σχετικοί για τον έλεγχο της H_{0a} . Παρόμοια, στο μοντέλο (4), ο συντελεστής d_1 συλλαμβάνει την πληροφόρηση της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας σε περιόδους κρίσης, όταν δεν προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων για μελλοντικό ROA την

χρονική στιγμή $t+1$ και ο συντελεστής $d5$ δείχνει την πληροφόρηση σχετικά με την τιμή του δείκτη ROA όταν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης. Επομένως, οι συντελεστές $d1$ και $d5$ σχετίζονται με τον έλεγχο της H1a.

Η ανάλυσή μου δοκιμάζει τη σχέση μεταξύ των βασικών αριθμοδεικτών σε μια χρηματοοικονομική ανάλυση με το πέρασμα του χρόνου και των αστοχιών οι οποίες μπορεί να συμβούν από πλευράς της εταιρείας χρησιμοποιώντας ένα υπόδειγμα που ελέγχει άλλους παράγοντες οι οποίοι στο παρελθόν θεωρήθηκε πως επηρεάστηκαν από την επίπτωση των αναμορφώσεων των οικονομικών καταστάσεων. Σε αυτή την ενότητα γίνεται λόγος για τις λεπτομέρειες μέτρησης των υπό εξέταση μεταβλητών και παρέχονται πληροφορίες για τις μεταβλητές ελέγχου (control variables). Στην επόμενη ενότητα, παρέχονται πληροφορίες για το δείγμα που εξετάζεται.

a1) Μέτρηση των υπο εξέταση μεταβλητών

Οι υπό εξέταση μεταβλητές, δηλαδή αυτές οι μεταβλητές που χρησιμοποιούνται ώστε να εισαχθεί η πληροφορία επίδρασης της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του δείγματος στα μοντέλα που χρησιμοποιώ, ελήφθησαν μέσω της Thomson Reuters Datastream. Πρόκειται, πιο συγκεκριμένα, για τη μεταβλητή RESTATE, μια ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει την τιμή 1 εφόσον την δεδομένη χρονιά η εταιρεία προχώρησε σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων και την τιμή 0, στην αντίθετη περίπτωση. Κάνοντας χρήση αυτής της μεταβλητής, δημιούργησα δύο άλλες, τις REST_E και REST_A, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε κάποια επαναδιατύπωση και έτσι εισάγω την πληροφορία της επαναδιατύπωσης στα μοντέλα μου.

Επίσης, για να εισαχθεί η πληροφορία της περιόδου κρίσης χρησιμοποιήθηκε η μεταβλητή CRISIS, μια ψευδομεταβλητή που λαμβάνει την τιμή 1 εφόσον τα δεδομένα λαμβάνονται για έτη μεγαλύτερα ή ίσα του 2009, και την τιμή 0, στην αντίθετη περίπτωση. Κάνοντας χρήση αυτής της μεταβλητής, δημιούργησα δύο άλλες, τις CROE και CROA, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που δεν έχουν προχωρήσει σε κάποια επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης. Τέλος, κάνοντας χρήση και των δύο ψευδομεταβλητών, δημιούργησα δύο άλλες, τις CRROE και CRROA, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε κάποια

επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης και έτσι εισάγω την πληροφορία της περιόδου της κρίσης στα μοντέλα μου.

α2) Μεταβλητές ελέγχου

Οι άλλες μεταβλητές του μοντέλου ελέγχουν τους παράγοντες που συνδέονται με την εσφαλμένη αναφορά αποτελεσμάτων σε προηγούμενη έρευνα. Ελέγχω για το μέγεθος της επιχείρησης, χρησιμοποιώντας την αγοραία αξία των ιδίων κεφαλαίων (SIZE t), επειδή οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις έχουν συσχετιστεί με την τάση να επαναδιατυπώνουν πιο συχνά τις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μάνατζερς των εταιρειών αυτών, σε μια κακή οικονομική συνθήκη έχουν περισσότερα κίνητρα για να χειραγωγήσουν τα αποτελέσματα και λιγότερους πόρους να αφιερώσουν σε υψηλής ποιότητας οικονομικές εκθέσεις. Ως εκ τούτου, περιλαμβάνω μέτρα της οικονομικής δυσχέρειας, τη μόχλευση (LEVERAGE), για την οποία αναμένω ένα θετικό συντελεστή (coefficient).

Οι ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις μπορεί να είναι πιο πιθανό να παράγουν λανθασμένες εκθέσεις είτε επειδή ταυτόχρονα με το ρυθμό ανάπτυξής τους, αναπτύσσονται και τα συστήματα λογιστικής και των ελέγχων τους, είτε επειδή οι πόροι διατίθενται για να επεκταθεί το δίκτυο των πελατών τους και οι γραμμές παραγωγής των προϊόντων τους. Έτσι προκειμένου να περιλάβω την περίπτωση αυτή, χρησιμοποιώ τη μεταβλητή SALES_G δηλαδή τη ποσοστιαία μεταβολή στις πωλήσεις μεταξύ δύο διαδοχικών ετών, η οποία αναμένω να σχετίζεται θετικά με τη δήλωση ανακριβών στοιχείων των επιχειρήσεων. Τέλος, είναι χρήσιμο να περιληφθούν μέτρα που βασίζονται στις προσδοκίες για ανάπτυξη από την αγορά (BOOK - TO - MARKET t).

β) Το δείγμα

Το δείγμα που εξετάζεται αφορά σε όλες τις εμπορικές επιχειρήσεις (εξαιρούνται κλάδοι όπως τράπεζες, ασφαλιστικές και επενδυτικές εταιρείες) που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο της Γερμανίας (Deutsche Börse) για το διάστημα από το 2006 ως το 2015. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσα από έρευνα στην Thomson Reuters Database ωστόσο αναζητήθηκαν και ορισμένες ετήσιες εκθέσεις (annual reports) για εταιρείες και για συγκεκριμένα έτη, κάτι το οποίο θα συζητηθεί στην ανάλυση του διαγράμματος 1 σελ. 44.

Μέσα από αυτή την έρευνα προέκυψε ένα δείγμα 653 εταιρειών και συνολικά 1.336 επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων για το υπό εξέταση χρονικό διάστημα. Το δείγμα αυτό περιλαμβάνει εταιρείες που έχουν προχωρήσει σε επανέκδοση των οικονομικών τους καταστάσεων από 0 ως και 9 φορές τα τελευταία δέκα έτη.

Χ) ΤΑ ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

α) Με μια πρώτη ματιά – οι τάσεις στο Γερμανικό Χρηματιστήριο

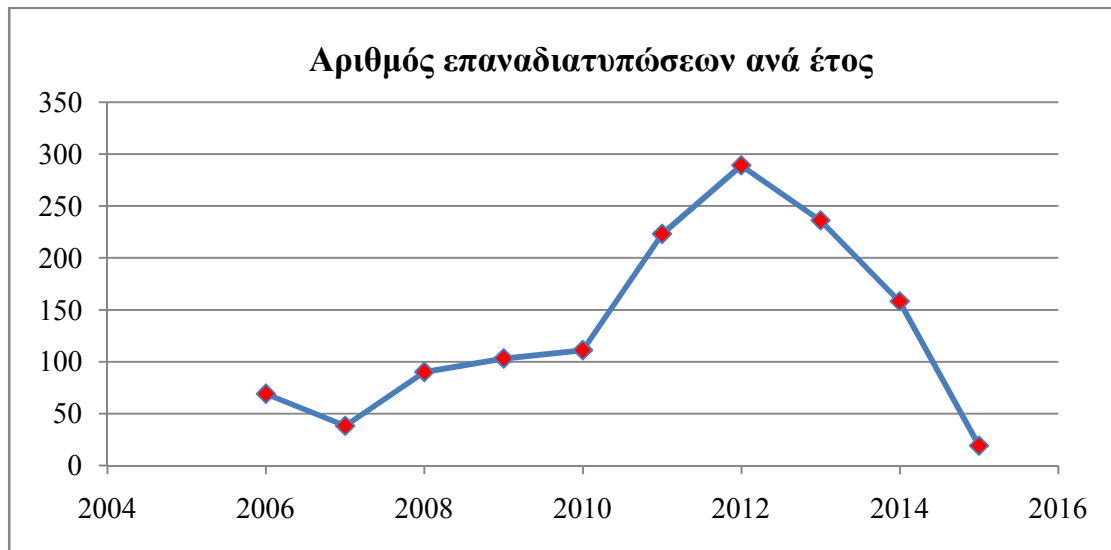
Μετά την συλλογή των δεδομένων και ολοκληρώνοντας την επεξεργασία αυτών, διαπιστώθηκε πως σε σύνολο 653 εισηγμένων εταιρειών πραγματοποιήθηκαν 1.336 επαναδιατυπώσεις για το διάστημα από το 2006 και το 2015. Ο πίνακας 2 αποτελεί μια πρώτη εικόνα σχετικά με τα ευρήματα, δηλαδή τον αριθμό των επαναδιατυπώσεων που συνέβησαν ανά έτος μελέτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΤΟΣ

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ									
69	38	90	103	111	223	289	236	158	19

Όπως εύκολα μπορεί να παρατηρηθεί, υπάρχει μια αύξηση του αριθμού των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων από χρονιά σε χρονιά με την μεγαλύτερη αύξηση να εντοπίζεται από το έτος 2010 στο έτος 2011 και μάλιστα κατά 100,8%. Όπως φαίνεται και στο αντίστοιχο ακόλουθο διάγραμμα, στο έτος 2012 παρατηρείται η μέγιστη τιμή του συνόλου των επαναδιατυπώσεων ανά έτος, αυτή των 289 δηλαδή περίπου το 45% του συνόλου των εταιρειών του δείγματος προχώρησαν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων το έτος 2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Βλέπουμε λοιπόν, μια έντονη αύξηση του ρυθμού και του αριθμού των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων κατά τα έτη 2010 ως 2012. Αυτό συνέβη καθώς στο διάστημα αυτό ξεκίνησαν οι εταιρείες να εφαρμόζουν όλο και περισσότερο τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRSs) με κορύφωση τα έτη 2013 και 2012 όπου εκδόθηκαν επαναδιατυπωμένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους (restated 2012 και restated 2011 αντίστοιχα) λόγω της εφαρμογής σημαντικών προτύπων όπως τα IFRS 7 (Amendment) “Disclosure Requirements for Transfers of Financial Assets”, IAS 12 (Amendment) “Recovery of Underlying Assets”, IAS 1 (Amendment) “Presentation of Items of Other Comprehensive Income”, IFRS 10 “Consolidated Financial Statements”, IFRS 13 “Measurement of Fair Value”, IFRS 11 Joint Arrangements (για το οποίο η εταιρεία IFA HOTEL & TOURISTIK έκανε restate το 2012) και IAS 28 Investments in Associates and Joint Ventures.

Τον Ιούνιο του 2011, το IASB δημοσίευσε τροποποιήσεις του IAS 19 «Παροχές σε Εργαζομένους» (Employee Benefits) (IAS 19, αναθεωρημένο το 2011). Οι εταιρείες Henkel, Nordex και Mühlbauer Holding AG & Co προχώρησαν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών καταστάσεων του 2012 υιοθετώντας την αλλαγή αυτή η οποία είχε επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις λόγω της αλλαγής του τρόπου υπολογισμού των αποζημιώσεων και του προεξοφλητικού επιτοκίου των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των εταιρειών απέναντι στους υπαλλήλους. Όσον

αφορά τη μελέτη της έκθεσης του 2012 της Henkel, διαπιστώθηκε ότι το προηγούμενο έτος η Γαλλική Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε πρόστιμα σε διάφορους διεθνείς κατασκευαστές απορρυπαντικών λόγω μονοπωλιακών παραβάσεων στη Γαλλία κατά την περίοδο 1997 – 2004, κάτι το οποίο οδήγησε την ίδια αλλά και άλλες εταιρείες του κλάδου σε επαναδιατύπωση. Επίσης, πολλές εταιρείες, μεταξύ αυτών και η Siemens, οδηγήθηκαν σε επαναδιατύπωση το 2011 λόγω του πληθωρισμού όπου επηρεάστηκαν είτε τα αδιανέμητα κέρδη για τη συγκεκριμένη χρονιά είτε το καθαρό εισόδημα (κέρδος ή ζημία) για τα επόμενα χρόνια.

a1) Οι αντίστοιχες τάσεις εμφάνισης στις ΗΠΑ

Οι τάσεις εμφάνισης των οικονομικών επαναδιατυπώσεων, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της ετήσιας έρευνας της Audit Analytics, οδεύουν με φθίνοντα ρυθμό προς τα κάτω, γεγονός που υποδηλώνει μια σταδιακή βελτίωση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Ο συνολικός αριθμός των επαναδιατυπώσεων που καταγράφεται από την συγκεκριμένη έρευνα κάθε έτος, ο οποίος τα προηγούμενα έτη ήταν αρκετά σοβαρός για να περάσει απαρατήρητο το μέγεθός του και να υπονομευθεί η σημασία του, έπεσε στο 161, το χαμηλότερο επίπεδο μετά την ψήφιση του νόμου Sarbanes-Oxley. Ακόμη και ο αριθμός των αναθεωρημένων επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων, έπεσε το 2015 στο 516 από 605 το προηγούμενο έτος. Συνδυάζοντας τα δύο αυτά είδη επαναδιατυπώσεων, ο συνολικός αριθμός των επαναδιατυπώσεων μειώθηκε κατά 12,7 τοις εκατό το 2015 από το προηγούμενο έτος, όπως αναφέρει η τελευταία ετήσια έκθεση.

Η ανάλυση από την Audit Analytics δείχνει ότι οι επαναδιατυπώσεις κινήθηκαν σε σταθερά επίπεδα από το 2009 έως το 2014, όταν ο συνολικός αριθμός των υλικών και άυλων αναμορφώσεων κινήθηκε μεταξύ 834 και 871. Το πιο πρόσφατο έτος που μελετήθηκε, αποκαλύπτει μια σημαντική μείωση των συνολικών αριθμών, που βρίσκονται κάτω από το 800 για πρώτη φορά.

Ο Whalen Don Whalen, διευθυντής έρευνας και γενικός σύμβουλος στην Audit Analytics, λέει πως ο ίδιος αποδίδει τις βελτιωμένες τάσεις επαναδιατύπωσης σε μια έντονη ρυθμιστική παρουσία τα τελευταία χρόνια σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο των οικονομικών εκθέσεων, ιδίως μέσω της διαδικασίας επιθεώρησης του ελέγχου στο Public Company Accounting Oversight Board. Το PCAOB έχει εντοπίσει

ελεγκτικές ανεπάρκειες στον εσωτερικό έλεγχο περισσότερο από κάθε άλλη αδυναμία ελέγχου κατά τα τελευταία χρόνια των επιθεωρήσεων. Οι εταιρείες επίσης εφάρμοσαν ένα νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (COSO) κατά την ίδια χρονική περίοδο. «Αυτό έχει οδηγήσει σε αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου», λέει ο Whalen. «Εάν ο ελεγκτής γίνει λίγο πιο προσεκτικός, στη συνέχεια, και η διαχείριση (management) πρέπει να γίνει πιο προσεκτική. Αυτό είναι που προκαλεί ένα άλλο κύμα βελτίωσης σε σχέση με τον οδηγό για τον εσωτερικό έλεγχο της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ICFR).»

Ενώ ο συνολικός όγκος των επαναδιατυπώσεων έχει μειωθεί, έτσι και η σοβαρότητα των επαναδιατυπώσεων από πολλούς διαφορετικούς δείκτες έχει μειωθεί, όπως δείχνει και η εν λόγω έκθεση – έρευνα. Οι επικές αναμορφώσεις που συνέβαιναν στο παρελθόν, δεν προκαλούν τόση έκπληξη πια. Έχει περάσει πάνω από μια δεκαετία από τότε που η Fannie Mae και η AIG συγκλόνισαν τις αγορές με αναμορφώσεις στο φάσμα των 6,3 δις \$ και \$ 5,2 δις. Η επαναδιατύπωση της Telecom Italia των 7.170.000 \$ το 2015 συγκέντρωσε πολύ λιγότερη προσοχή σε σύγκριση με τις προαναφερθείσες.

Ο αριθμός των ημερών που χρειάζεται για να εκδοθεί μια επαναδιατύπωση μειώθηκε στο 3,22 το 2015, το χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας. Αυτό είναι μια ένδειξη ότι τα λάθη δεν είναι τόσο σοβαρά ή είναι ευκολότερο να διορθωθούν, αναφέρει η έκθεση. Η μέση περίοδος επαναδιατύπωσης μειώθηκε σε 498 ημέρες, το δεύτερο έτος της παρακμής, και ο μέσος αριθμός των ζητημάτων που οδήγησαν στην επαναδιατύπωση επίσης μειώθηκε στο 1,57 το 2015 από 1,72 το 2014.

Το χρέος και τα λογιστικά λάθη που σχετίζονται με το χρέος συνεχίζουν να προκαλούν τον μεγαλύτερο αριθμό επαναδιατυπώσεων, εμφανιζόμενες έως και 161 φορές το 2015, ακολουθούμενες στενά από λάθη στην κατάσταση ταμειακών ροών, η οποία έλαβε χώρα 123 φορές. Το έξοδο φόρου ήταν στην τρίτη θέση με 94 εμφανίσεις.

«Συνολικά είναι μια καλή είδηση», λέει ο Whalen. «Οι αριθμοί πηγαίνουν κάτω, και η σοβαρότητα των επαναδιατυπώσεων πηγαίνει προς τα κάτω. Ακόμα κι αν αποφασιστεί να πραγματοποιηθεί η προσαρμογή, τείνει να είναι λιγότερο σοβαρή και πιο εύκολο να καθοριστεί, το οποίο είναι και αυτό που βλέπουμε. Εάν έχετε καλύτερους εσωτερικούς ελέγχους, θα περιμένουμε να το δούμε.»

β) Με μια δεύτερη ματιά – εκτενέστερη ανάλυση

Στη συνέχεια της επεξεργασίας των δεδομένων μου, θέλησα να δω ποιο είναι το πλήθος των εταιρειών που προχωρούν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων περισσότερες από μια φορές στη διάρκεια της δεκαετίας που εξετάζεται. Τα αποτελέσματα φαίνονται στον πίνακα 3. Παρατηρείται πως το 65,46% (20,06% + 21,59% + 23,27%) των εταιρειών του δείγματος έχει επαναδιατυπώσει τις οικονομικές του καταστάσεις από 0 ως 2 φορές στη διάρκεια της δεκαετίας από το 2006 ως το 2015. Από αυτό το ποσοστό, είναι σχεδόν ισάριθμο το πλήθος των εταιρειών που ανήκει στην κάθε μια από τις τρεις κατηγορίες (καμία επαναδιατύπωση έχουν πραγματοποιήσει 131 εταιρείες του δείγματος, μια επαναδιατύπωση 141 εταιρείες και 2 φορές έχουν επαναδιατυπώσει 152 εταιρείες). Η συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών αυτών των κατηγοριών έχουν επαναδιατυπώσει τις οικονομικές τους καταστάσεις το διάστημα που αναφέρθηκε και προηγουμένως, ως αυτό που παρουσιάζει και το περισσότερο ενδιαφέρον, από το 2010 ως το 2012.

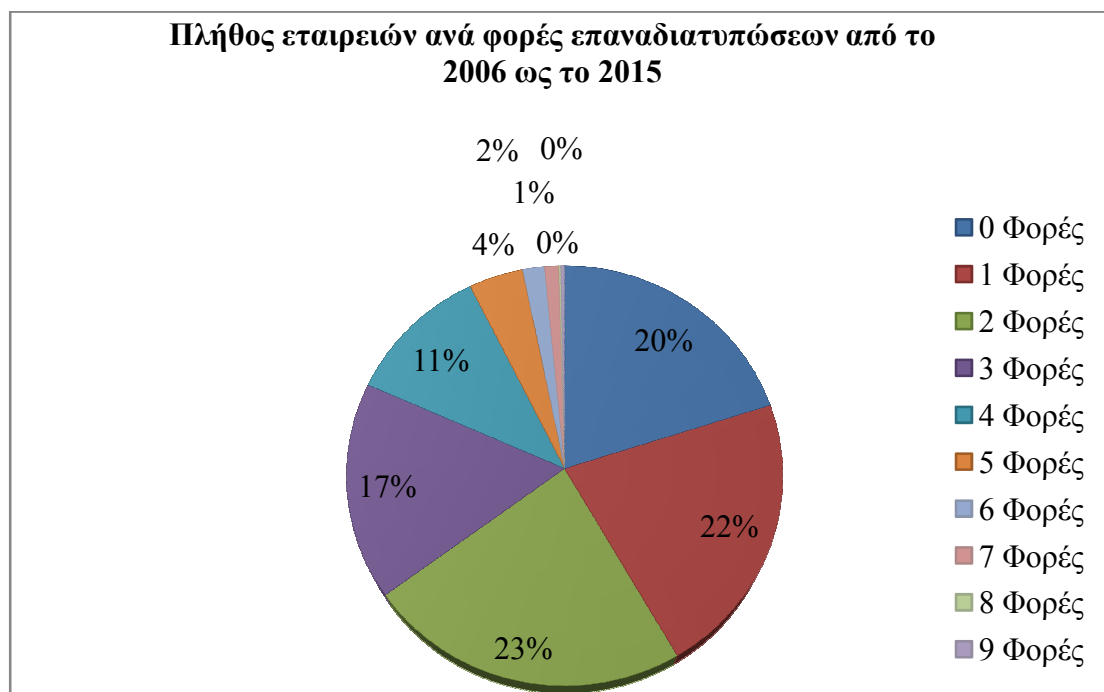
ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Πλήθος εταιρειών ανά φορές επαναδιατυπώσεων από το 2006 ως 2015		
Φορές	Πλήθος Εταιρειών	% Μέσος Όρος
0	131	20,06125574
1	141	21,59264931
2	152	23,27718224
3	109	16,69218989
4	72	11,02603369
5	27	4,134762634
6	11	1,684532925
7	7	1,071975498
8	1	0,153139357
9	2	0,306278714
Σύνολο	653	100

Μια δεύτερη ομάδα φαίνεται να εμφανίζεται στις δύο επόμενες κατηγορίες. Το 27,71% (16,69% + 11,02%) των εταιρειών του δείγματος έχουν προβεί σε

επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων για 3 και 4 φορές αντίστοιχα. Έτσι, ένα πλήθος της τάξεως των 109 και 72 εταιρειών αντίστοιχα, σε σύνολο 653 εταιρειών του δείγματος, έχουν επαναδιατυπώσει τις οικονομικές τους καταστάσεις σε τρία και τέσσερα χρόνια σε σύνολο δέκα υπό εξέταση ετών. Η τρίτη ομάδα είναι αυτή που αποτελεί το 6,83% του συνόλου των εταιρειών που επαναδιατυπώνουν τις οικονομικές τους καταστάσεις. Συγκεκριμένα, 48 εταιρείες προχωρούν σε επαναδιατυπώσεις από 5 ως και 9 φορές, δηλαδή από 5 ως και 9 χρονιές μέσα μια δεκαετία! Στο ακόλουθο διάγραμμα, εντοπίζονται σχηματικά οι τρεις ομάδες, για τις οποίες έγινε λόγος νωρίτερα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Με τον τρόπο αυτό, αποκτάται μια ολοκληρωμένη εικόνα της σκοπιάς που ερευνάται σε αυτή την ενότητα. Παρατηρούμε λοιπόν πως το 80% των εμπορικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Γερμανίας έχουν πραγματοποιήσει επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων τουλάχιστον μια φορά την τελευταία δεκαετία.

XI) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα τέσσερα υποδείγματα που αναλύθηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

α) Για το πρώτο υπόδειγμα

Περιγραφικά στατιστικά και ανάλυση συσχέτισης: Ο πίνακας 4 δείχνει τα περιγραφικά στατιστικά (μέση τιμή και τυπική απόκλιση) των κύριων μεταβλητών (ο πίνακας 4^A δείχνει περιγραφικά στατιστικά για τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν στην κύρια ανάλυση της παλινδρόμησης). Το πλήθος του δείγματος το οποίο βασίστηκε στα ερευνητικά δεδομένα για την κύρια εξαρτημένη μεταβλητή (ROEt1) είναι 4.826 εταιρικές παρατηρήσεις ανά έτος από το 2006 ως το 2015. Η μεταβλητή ROEt1 η οποία χρησιμοποιείται ώστε να ελέγξει την επίδραση της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων στο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων, έχει μέσο (median) -0,0349. Οι μέσες τιμές των μεταβλητών που αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που δεν κάνουν επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων και τις εταιρείες που κάνουν (ROEt και REST_E), είναι -0,237 και -0,004 αντίστοιχα. Για τις υπόλοιπες μεταβλητές του πίνακα 4^A, παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές ομοιότητες ως προς τις μέσες τιμές αυτών με εξαίρεση τη μεταβλητή SIZEt, δηλαδή το μέγεθος της εταιρείας, όπου εμφανίζεται μεγάλη απόκλιση με τις υπόλοιπες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4^A : ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Variable	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
ROEt1_w	4826	-.0349288	.717195	-4.640276	2.350616
ROEt_w	5480	-.0237743	.7340209	-4.640276	2.566667
lev_w	5475	.1254205	.1582815	0	.7563107
BTMt_w	5205	.716949	.6509953	-1.085075	3.413917
SIZEt_w	5205	11.40778	2.339531	6.439351	17.7103
REST_E_w	5480	-.0042569	.1851934	-1.327372	.4594192
sales_g_w	4704	.1042977	.4818415	-.9919153	3.199201
rest	5480	.2419708	.4283158	0	1

Ο πίνακας 5^A παρουσιάζει τα αποτελέσματα των κύριων μεταβλητών, που χρησιμοποιήθηκαν στα ερευνητικά μοντέλα, μέσω της μήτρας συσχέτισης κατά Pearson. Παρατηρείται μια θετική στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.3053) της μεταβλητής ROEt με τη μεταβλητή ROEt1. Η ίδια θετική και στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.1721) παρουσιάζεται μεταξύ των μεταβλητών REST_E και ROEt1. Αρνητική συσχέτιση εμφανίζεται μόνο μεταξύ των μεταβλητών BTMt και sales_g με τη μεταβλητή ROEt1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5^A : ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ PEARSON

	ROEt1_w	ROEt_w	lev_w	BTMt_w	SIZEt_w	REST_E_w	sales_~w	rest
ROEt1_w	1.0000							
ROEt_w	0.3053	1.0000						
lev_w	0.0552	-0.0015	1.0000					
BTMt_w	-0.1343	-0.0608	-0.0808	1.0000				
SIZEt_w	0.1638	0.1823	0.1169	-0.2052	1.0000			
REST_E_w	0.1721	0.4825	0.0330	-0.0493	0.1449	1.0000		
sales_g_w	-0.0175	0.0583	0.0054	-0.0886	0.0213	0.0859	1.0000	
rest	0.0163	-0.0090	0.0498	-0.0137	0.1521	-0.0272	0.0011	1.0000

Στη συνέχεια, ο πίνακας 6^A παρουσιάζει τα εμπειρικά ευρήματα του πρώτου μοντέλου που σχετίζονται με την υπόθεση H₀. Από την ανάγνωση του πίνακα, βρίσκεται μια θετική σχέση με τη μεταβλητή ROEt (0.2877) δηλαδή μια θετική συμβολή στην μελλοντική τιμή του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αλλά για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το p-value= 0.0000 και δείχνει πως ο συντελεστής α_1 είναι στατιστικά σημαντικός. Η υπόθεση H₀ απορρίπτεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, δηλαδή μια εταιρεία που δεν πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων, δεν εμφανίζει απαραίτητα χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της. Ωστόσο, παρά την θετική συμβολή του δείκτη REST_E (0.09176) στην μελλοντική τιμή της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων, παρατηρείται πως για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το p-value= 0.559 και συνεπώς ο συντελεστής α_5 δεν είναι στατιστικά σημαντικός. Το άθροισμα των συντελεστών ROEt και ROEt*rest (REST_E) ($0.2877 + 0.0922 = 0.3799$, p-value= 0.017 < $\alpha=0.05$) δείχνει ότι το αν μια εταιρεία πραγματοποιεί ή όχι μια επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων δεν είναι χρήσιμη πληροφορία στην εξέλιξη της μελλοντικής πορείας του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων καθώς ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων φαίνεται να επιδέχεται χειραγώγησης διότι και στις δύο περιπτώσεις εμφανίζεται θετικός. Το εν λόγω συμπέρασμα σχετίζεται με τα ευρήματα των Ettredge et al., 2010, How Do Restatements Begin? Evidence of Earnings Management Preceding Restated Financial Reports οι οποίοι διαπίστωσαν πως τρία χρόνια πριν πραγματοποιηθεί μια επαναδιατύπωση οι λογαριασμοί που σχετίζονται με τα κέρδη της εταιρείας εμφανίζονται φουσκωμένοι στον ισολογισμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6^A : ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 2006 - 2015

		Robust				
ROEt1_w	Coef.	Std. Err.	t	P>t	[95% Conf.	Interval]
ROEt_w	.2877333	.0543965	5.29	0.000	.1810855	.3943812
lev_w	.1731024	.0928805	1.86	0.062	-.0089961	.3552008
BTMt_w	-.1099722	.024255	-4.53	0.000	-.1575257	-.0624186
SIZEt_w	.0265868	.005071	5.24	0.000	.0166448	.0365288
REST_E_w	.0922648	.157916	0.58	0.559	-.21734	.4018696
sales_g_w	-.071072	.0362707	-1.96	0.050	-.1421831	.0000391
rest	.0049678	.0227322	0.22	0.827	-.0396002	.0495359
_cons	-.2759349	.0711047	-3.88	0.000	-.4153403	-.1365294

Number of obs = 3949
 F(7, 3941) = 26.47
 Prob > F = 0.0000
 R-squared = 0.1184
 Root MSE = .66447

*όπου ROE t= ο δείκτης απόδοσης των ΙΚ που αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση, REST_E= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών restate και roe όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση

Στρέφοντας το βλέμμα στις μεταβλητές ελέγχου, διαπιστώνεται κάτι ενδιαφέρον. Ο συντελεστής lev (0.1731, p-value= 0.062 > α=0.05) πέραν του ότι παρουσιάζει μια θετική σχέση με το δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων, είναι μη στατιστικά σημαντικός. Έτσι, βλέπουμε πως όσο ο βαθμός μόχλευσης αυξάνεται, τόσο ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται και μάλιστα ανεξαρτήτως του αν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση ή όχι. Ωστόσο, η μεταβλητή ελέγχου που εμφανίζεται ως στατιστικά σημαντική είναι η SIZEt (0.0265, p-value= 0.000 < α=0.05) και έχει θετική σχέση με τον δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων. Αντιθέτως, οι συντελεστές των μεταβλητών BTMt (-0.1099, p-value= 0.0000 < α=0.05) και sales_g (-0.0710, p-value= 0.05 = α=0.05) παρουσιάζουν μια αρνητική σχέση με τον προς μελέτη δείκτη ROEt1.

β) Για το δεύτερο υπόδειγμα

Περιγραφικά στατιστικά και ανάλυση συσχέτισης: Ο πίνακας 4 δείχνει τα περιγραφικά στατιστικά (μέση τιμή και τυπική απόκλιση) των κύριων μεταβλητών (ο πίνακας 4^B δείχνει περιγραφικά στατιστικά για τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν στην κύρια ανάλυση της παλινδρόμησης). Το πλήθος του δείγματος το οποίο βασίστηκε στα ερευνητικά δεδομένα για την κύρια εξαρτημένη μεταβλητή (ROAt1) είναι 4.840 εταιρικές παρατηρήσεις ανά έτος από το 2006 ως το 2015. Η μεταβλητή ROAt1 η οποία χρησιμοποιείται ώστε να ελέγξει την επίδραση της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων στο δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού ή των περιουσιακών στοιχείων, έχει μέσο (median) -0,02307 (γεγονός που σηματοδοτεί την πορεία της ανάλυσης καθώς φαίνεται από νωρίς η αρνητική σχέση του δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού και του γεγονότος της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων). Οι μέσες τιμές των μεταβλητών που αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που δεν κάνουν επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων και τις εταιρείες που κάνουν (ROAt και REST_A), είναι -0,0199 και -0,0013 αντίστοιχα. Για τις υπόλοιπες μεταβλητές του πίνακα 4^B, παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές ομοιότητες ως προς τις μέσες τιμές αυτών με εξαίρεση τη μεταβλητή SIZEt, δηλαδή το μέγεθος της εταιρείας, όπου εμφανίζεται μεγάλη απόκλιση με τις υπόλοιπες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4^B : ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Variable	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
ROAt1_w	4840	-.0230795	.2321291	-1.356496	.3445707
ROAt_w	5480	-.019983	.2319377	-1.356496	.3725895
lev_w	5475	.1254205	.1582815	0	.7563107
BTMt_w	5205	.716949	.6509953	-1.085075	3.413917
SIZEt_w	5205	11.40778	2.339531	6.439351	17.7103
REST_A_w	5480	-.0013359	.0689871	-.4534991	.1983599
sales_g_w	4704	.1042977	.4818415	-.9919153	3.199201
rest	5480	.2419708	.4283158	0	1

Ο πίνακας 5^B παρουσιάζει τα αποτελέσματα των κύριων μεταβλητών, που χρησιμοποιήθηκαν στα ερευνητικά μοντέλα, μέσω της μήτρας συσχέτισης κατά Pearson. Παρατηρείται μια θετική στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.5543) της μεταβλητής ROAt με τη μεταβλητή ROAt1. Η ίδια θετική και στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.2405) παρουσιάζεται μεταξύ των μεταβλητών REST_A και ROAt1. Αρνητική συσχέτιση εμφανίζεται μεταξύ των μεταβλητών lev, BTMt και sales_g με τη μεταβλητή ROAt1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5^B : ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ PEARSON

	ROAt1_w	ROAt_w	lev_w	BTMt_w	SIZEt_w	REST_A_w	sales_~w	rest
ROAt1_w	1.0000							
ROAt_w	0.5543	1.0000						
lev_w	-0.0339	-0.0828	1.0000					
BTMt_w	-0.0226	0.0781	-0.0808	1.0000				
SIZEt_w	0.2359	0.2778	0.1154	-0.2011	1.0000			
REST_A_w	0.2405	0.4599	-0.0482	0.0056	0.1833	1.0000		
sales_g_w	-0.0303	0.0947	0.0059	-0.0871	0.0246	0.0544	1.0000	
rest	0.0047	0.0053	0.0498	-0.0139	0.1510	-0.0074	0.0021	1.0000

Στη συνέχεια, ο πίνακας 6^B παρουσιάζει τα εμπειρικά ευρήματα του δεύτερου μοντέλου που σχετίζονται με την υπόθεση H1. Το υπόδειγμα αυτό δουλεύει όπως και το υπόδειγμα (1) ως προς τον έλεγχο της υπόθεσης. Από την ανάγνωση του πίνακα, βρίσκεται μια θετική σχέση με τη μεταβλητή ROAt (0.5796) δηλαδή μια θετική συμβολή στην μελλοντική τιμή του δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων αλλά για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το $p\text{-value}=0.0000$ και δείχνει πως ο συντελεστής b_1 είναι στατιστικά σημαντικός. Η υπόθεση H1 απορρίπτεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, δηλαδή μια εταιρεία που δεν πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων, δεν εμφανίζει απαραίτητα χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων της. Παρατηρείται επίσης, μια αρνητική συμβολή του δείκτη REST_A (-0.0741) στην μελλοντική τιμή της απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού, ενώ για επίπεδο στατιστικής

σημαντικότητας $\alpha = 0.05$, το $p\text{-value} = 0.403$ και συνεπώς ο συντελεστής b_5 δεν είναι στατιστικά σημαντικός και δεν απορρίπτεται η υπόθεση H_1 . Έτσι, όταν μια εταιρεία προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων εμφανίζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων (ROAt1). Το άθροισμα των συντελεστών ROAt και ROAt*rest (REST_A) ($0.5796 - 0.0741 = 0.5055$, $p\text{-value} = 0.0000 < \alpha = 0.05$) δείχνει ότι το αν μια εταιρεία πραγματοποιεί ή όχι μια επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων είναι χρήσιμη πληροφορία στην εξέλιξη της μελλοντικής πορείας του δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού. Τα ανωτέρω ευρήματα οδηγούν στο συμπέρασμα πως η πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων της αλλά δεν την επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6^B : ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 2006 - 2015

							Number of obs = 3962
							F(7, 3954) = 62.30
							Prob > F = 0.0000
							R-squared = 0.3251
							Root MSE = .17742
		Robust					
ROAt1_w	Coef.	Std. Err.	t	P>t	[95% Conf.	Interval]	
ROAt_w	.579661	.0381581	15.19	0.000	.5048496	.6544724	
lev_w	-.0022644	.0263615	-0.09	0.932	-.0539479	.0494191	
BTMt_w	-.0195394	.0069553	-2.81	0.005	-.0331757	-.0059032	
SIZEt_w	.0073516	.0013968	5.26	0.000	.0046131	.0100901	
REST_A_w	-.0741301	.0887083	-0.84	0.403	-.2480484	.0997883	
sales_g_w	-.041267	.0119651	-3.45	0.001	-.0647253	-.0178087	
rest	-.0050959	.0062904	-0.81	0.418	-.0174286	.0072367	
_cons	-.0762356	.019182	-3.97	0.000	-.1138432	-.038628	

* όπου ROA $t =$ ο δείκτης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση, REST_A = η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών restate και roa όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση

Επικεντρώνοντας την προσοχή στις μεταβλητές ελέγχου, φαίνεται πως υπάρχει κάτι αρκετά ενδιαφέρον. Οι συντελεστές των μεταβλητών BTMt (-0.0195 , $p\text{-value} = 0.005 < \alpha = 0.05$) και sales_g (-0.0412 , $p\text{-value} = 0.001 < \alpha = 0.05$) έχουν αρνητική σχέση

με τον δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων και ο συντελεστής του μεγέθους των εταιρειών SIZEt (0.0073, p-value= 0.0000 < $\alpha=0.05$) έχει θετική σχέση ενώ και οι τρεις συντελεστές είναι στατιστικά σημαντικοί. Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ο συντελεστής της μεταβλητής lev (-0.0022, p-value= 0.932 > $\alpha=0.05$) που αντιπροσωπεύει το βαθμό μόχλευσης μιας εταιρείας. Ο συντελεστής αυτός είναι αρνητικά συσχετιζόμενος με τον δείκτη ROA1t και μη στατιστικά σημαντικός. Έτσι δείχνει πως ο βαθμός μόχλευσης ενισχύει την υπόθεση H1 ότι δηλαδή μια εταιρεία που πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων παρουσιάζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων από μια εταιρεία που δεν προχωρά σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων.

γ) Για το τρίτο υπόδειγμα

Περιγραφικά στατιστικά και ανάλυση συσχέτισης: Ο πίνακας 4 δείχνει τα περιγραφικά στατιστικά (μέση τιμή και τυπική απόκλιση) των κύριων μεταβλητών (ο πίνακας 4^Γ δείχνει περιγραφικά στατιστικά για τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν στην κύρια ανάλυση της παλινδρόμησης). Το πλήθος του δείγματος το οποίο βασίστηκε στα ερευνητικά δεδομένα για την κύρια εξαρτημένη μεταβλητή (ROEt1) είναι 4.826 εταιρικές παρατηρήσεις ανά έτος από το 2006 ως το 2015. Η διαφορά του παρόντος υποδείγματος που εξετάζει την υπόθεση H_{0a} και του πρώτου που εξετάζει τη υπόθεση H₀ είναι ότι εδώ λαμβάνονται υπόψιν τα χρόνια της κρίσης μετά το 2009. Η μεταβλητή ROEt1 η οποία χρησιμοποιείται ώστε να ελέγξει την επίδραση της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων στο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων σε περίοδο κρίσης, έχει μέσο (median) -0,0349 (γεγονός που σηματοδοτεί την πορεία της ανάλυσης καθώς φαίνεται από νωρίς η αρνητική σχέση του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων και του γεγονότος της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων). Οι μέσες τιμές των μεταβλητών που αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που δεν κάνουν επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων σε περιόδους κρίσης και τις εταιρείες που κάνουν (CROEt και CCREOt), είναι -0,216 και -0,001 αντίστοιχα. Για τις υπόλοιπες μεταβλητές του πίνακα 4^Γ, παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές ομοιότητες ως προς τις μέσες τιμές αυτών με εξαίρεση τις μεταβλητές SIZEt, δηλαδή το μέγεθος της εταιρείας, όπου εμφανίζεται μεγάλη απόκλιση με τις υπόλοιπες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4^Γ : ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Variable	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
ROEt1_w	4826	-.0349288	.717195	-4.640276	2.350616
CROEt_w	5480	-.0216223	.5271286	-3.462339	1.774137
crisis	5480	.6945255	.4606501	0	1
rest	5480	.2419708	.4283158	0	1
RC	5480	.2060219	.4044833	0	1
CRROEt_w	5480	-.0019823	.1568829	-1.168564	.4076907
lev_w	5475	.1254205	.1582815	0	.7563107
BTMt_w	5205	.716949	.6509953	-1.085075	3.413917
SIZEt_w	5205	11.40778	2.339531	6.439351	17.7103
sales_g_w	4704	.1042977	.4818415	-.9919153	3.199201

Ο πίνακας 5^Γ παρουσιάζει τα αποτελέσματα των κύριων μεταβλητών, που χρησιμοποιήθηκαν στα ερευνητικά μοντέλα, μέσω της μήτρας συσχέτισης κατά Pearson. Παρατηρείται μια θετική στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.2747) της μεταβλητής CROEt με τη μεταβλητή CROEt1. Η ίδια θετική και στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.1516) παρουσιάζεται μεταξύ των μεταβλητών CRROEt και ROEt1. Αρνητική συσχέτιση εμφανίζεται μόνο μεταξύ των μεταβλητών BTMt και sales_g με τη μεταβλητή ROEt1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5^F : ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ
PEARSON

	ROEt1_w	CROEt_w	crisis	rest	RC	CRROEt_w	lev_w
ROEt1_w	1.0000						
CROEt_w	0.2747	1.0000					
crisis	0.0390	-0.0168	1.0000				
rest	0.0163	-0.0008	0.2270	1.0000			
RC	0.0345	-0.0028	0.3496	0.9288	1.0000		
CRROEt_w	0.1516	0.5429	0.0013	0.0034	0.0037	1.0000	
lev_w	0.0552	-0.0019	0.0147	0.0498	0.0416	0.0292	1.0000
BTMt_w	-0.1343	-0.0390	-0.0552	-0.013	-0.0332	-0.0262	-0.0808
SIZEt_w	0.1638	0.1674	0.0436	0.1521	0.1562	0.1387	0.1169
sales_g_w	-0.0175	0.0641	-0.0887	0.0011	-0.0111	0.0746	0.0054
	BTMt_w	SIZEt_w	sales_~w				
BTMt_w	1.0000						
SIZEt_w	-0.2052	1.0000					
sales_g_w	-0.0886	0.0213	1.0000				

Στη συνέχεια, ο πίνακας 6^F παρουσιάζει τα εμπειρικά ευρήματα του τρίτου μοντέλου που σχετίζονται με την υπόθεση H_{0a}. Από την ανάγνωση του πίνακα, βρίσκεται μια θετική σχέση με τη μεταβλητή CROEt (0.3659) δηλαδή μια θετική συμβολή στην μελλοντική τιμή του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αλλά για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το $p\text{-value}= 0.0000$ και δείχνει πως ο συντελεστής c1 είναι στατιστικά σημαντικός. Η υπόθεση H_{0a} απορρίπτεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, δηλαδή μια εταιρεία που δεν πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης, δεν εμφανίζει απαραίτητα χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της. Παρατηρείται επίσης, μια αρνητική συμβολή του δείκτη CRROEt (-0.01379) στην μελλοντική τιμή της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων, ενώ για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha= 0.05$, το $p\text{-value}= 0.940$ και συνεπώς ο συντελεστής c5 δεν είναι στατιστικά σημαντικός και δεν απορρίπτεται η υπόθεση H_{0a}. Έτσι, όταν μια εταιρεία προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων εμφανίζει

χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της σε περιόδους κρίσης (ROEt1). Το άθροισμα των συντελεστών crisis*ROEt και crisis*ROEt*rest (CRROEt) ($0.3659 - 0.137 = 0.2289$, $p\text{-value} = 0.000 < \alpha = 0.05$) δείχνει ότι το αν μια εταιρεία πραγματοποιεί ή όχι μια επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης είναι χρήσιμη πληροφορία στην εξέλιξη της μελλοντικής πορείας του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων. Τα ανωτέρω ευρήματα οδηγούν στο συμπέρασμα πως η πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της αλλά δεν την επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής σε περιόδους κρίσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6^Γ : ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
2009 -2015

Number of obs = 3949						
F(9, 3939) = 21.13						
Prob > F = 0.0000						
R-squared = 0.1055						
Root MSE = .66949						
	Robust					
ROEt1_w	Coef.	Std. Err.	t	P>t	[95% Conf.	Interval]
CROEt_w	.3659021	.0730194	5.01	0.000	.2227426	.5090615
crisis	.0266584	.0277589	0.96	0.337	-.0277647	.0810816
rest	-.1521853	.0933315	-1.63	0.103	-.335168	.0307973
RC	.1609108	.0962845	1.67	0.095	-.0278614	.349683
CRROEt_w	-.0137998	.1828394	-0.08	0.940	-.3722687	.344669
lev_w	.1747058	.093964	1.86	0.063	-.009517	.3589285
BTMt_w	-.1130845	.0242135	-4.67	0.000	-.1605567	-.0656124
SIZEt_w	.0293411	.0053122	5.52	0.000	.0189262	.0397559
sales_g_w	-.0649746	.0366791	-1.77	0.077	-.1368863	.0069371
_cons	-.3221356	.0786196	-4.10	0.000	-.4762746	-.1679967

*όπου CROE t= ο δείκτης απόδοσης των ΙΚ που αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης, CCROE t= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών crisis, restate και roe όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης

Στρέφοντας το βλέμμα στις μεταβλητές ελέγχου, διαπιστώνονται σημαντικά ευρήματα. Ο συντελεστής της μεταβλητής RC παρουσιάζει μια θετική και μη στατιστικά σημαντική σχέση με τη μεταβλητή ROEt1. Ο συντελεστής lev (0.1747, p-value= 0.063 > $\alpha=0.05$) πέραν του ότι παρουσιάζει μια θετική σχέση με το δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων, είναι μη στατιστικά σημαντικός και η Hoα δεν απορρίπτεται. Έτσι βλέπουμε πως ο βαθμός μόχλευσης ενισχύει την υπόθεση Hoα ότι δηλαδή μια εταιρεία που πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης παρουσιάζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της από μια εταιρεία που δεν προχωρά σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων. Οι υπόλοιπες μεταβλητές ελέγχου εμφανίζονται στατιστικά σημαντικές με τη μεταβλητή SIZEt (0.0293, p-value= 0.000 < $\alpha=0.05$) να έχει θετική σχέση με τον δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων. Αντιθέτως, οι συντελεστές των μεταβλητών BTMt (-0.1130, p-value= 0.0000 < $\alpha=0.05$) και sales_g (-0.0710, p-value= 0.077 > $\alpha=0.05$) παρουσιάζουν μια αρνητική σχέση με τον προς μελέτη δείκτη ROEt1. Για τον συντελεστή της μεταβλητής sales_g βλέπουμε ότι είναι μη στατιστικά σημαντικός καθώς το p-value= 0.077 > $\alpha= 0.05$, και η Hoα δεν απορρίπτεται. Συνεπώς, βλέπουμε πως τόσο ο βαθμός μόχλευσης της εταιρείας όσο και ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων επηρεάζουν τον δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων και μάλιστα, ενισχύουν την υπόθεση πως σε περιόδους κρίσης μια εταιρεία που προχωρά σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων εμφανίζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της από μια εταιρεία που δεν την πραγματοποιεί.

δ) Για το τέταρτο υπόδειγμα

Περιγραφικά στατιστικά και ανάλυση συσχέτισης: Ο πίνακας 4 δείχνει τα περιγραφικά στατιστικά (μέση τιμή και τυπική απόκλιση) των κύριων μεταβλητών (ο πίνακας 4^Δ δείχνει περιγραφικά στατιστικά για τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν στην κύρια ανάλυση της παλινδρόμησης). Το πλήθος του δείγματος το οποίο βασίστηκε στα ερευνητικά δεδομένα για την κύρια εξαρτημένη μεταβλητή (ROAt1) είναι 4.840 εταιρικές παρατηρήσεις ανά έτος από το 2006 ως το 2015. Η διαφορά του παρόντος υποδείγματος που εξετάζει την υπόθεση H1a και του δεύτερου που εξετάζει τη υπόθεση H1 είναι ότι εδώ λαμβάνονται υπόψιν τα χρόνια της κρίσης μετά το 2009. Η μεταβλητή ROAt1 η οποία χρησιμοποιείται ώστε να ελέγξει την επίδραση της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων σε περιόδους κρίσης στο δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού ή των περιουσιακών στοιχείων, έχει μέσο (median) -0,0230 (γεγονός που σηματοδοτεί την πορεία της ανάλυσης καθώς φαίνεται από νωρίς η αρνητική σχέση του δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού και του γεγονότος της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων). Οι μέσες τιμές των μεταβλητών που αντιπροσωπεύουν τις εταιρείες που δεν κάνουν επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων και τις εταιρείες που κάνουν σε περίοδο κρίσης (CROAt και CRROAt), είναι -0,0123 και -0,0585 αντίστοιχα. Για τις υπόλοιπες μεταβλητές του πίνακα 4^Δ, παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές ομοιότητες ως προς τις μέσες τιμές αυτών με εξαίρεση τη μεταβλητή SIZEt, δηλαδή το μέγεθος της εταιρείας, όπου εμφανίζεται μεγάλη απόκλιση με τις υπόλοιπες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4^Δ : ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Variable	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
ROAt1_w	4840	-.0230795	.2321291	-1.356496	.3445707
CROAt_w	5480	-.0123375	.1752809	-1.059602	.3056054
crisis	5480	.6945255	.4606501	0	1
rest	5480	.2419708	.4283158	0	1
RC	5480	.2060219	.4044833	0	1

CRROAt_w	5480	-3.09e-07	.0585069	-3.803461	.1914913
lev_w	5475	.1254205	.1582815	0	.7563107
BTMt_w	5205	.716949	.6509953	-1.085075	3.413917
SIZEt_w	5205	11.40778	2.339531	6.439351	17.7103
sales_g_w	4704	.1042977	.4818415	-.9919153	3.199201

Ο πίνακας 5^Δ παρουσιάζει τα αποτελέσματα των κύριων μεταβλητών, που χρησιμοποιήθηκαν στα ερευνητικά μοντέλα, μέσω της μήτρας συσχέτισης κατά Pearson. Παρατηρείται μια θετική στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.4658) της μεταβλητής CROAt με τη μεταβλητή ROAt1. Η ίδια θετική και στατιστικά σημαντική συσχέτιση (0.2295) παρουσιάζεται μεταξύ των μεταβλητών CRROAt και ROAt1. Αρνητική συσχέτιση εμφανίζεται μεταξύ των μεταβλητών lev, BTMt και sales_g με τη μεταβλητή ROAt1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5^Δ : ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ PEARSON

	ROAt1_w	CROAt_w	crisis	rest	RC	CRROAt_w	lev_w
ROAt1_w	1.0000						
CROAt_w	0.4658	1.0000					
crisis	0.0645	-0.0253	1.0000				
rest	0.0047	0.0104	0.2277	1.0000			
RC	0.0187	0.0078	0.3499	0.9291	1.0000		
CRROAt_w	0.2295	0.5106	0.0110	0.0291	0.0314	1.0000	
lev_w	-0.0339	-0.0485	0.0126	0.0498	0.0418	-0.0385	1.0000
BTMt_w	-0.0226	0.0627	-0.0558	-0.013	-0.0334	0.0112	-0.0808
SIZEt_w	0.2359	0.2337	0.0416	0.1510	0.1548	0.1702	0.1154
sales_g_w	-0.0303	0.0843	-0.0893	0.0021	-0.0103	0.0420	0.0059
	BTMt_w	SIZEt_w	sales_g_w				
BTMt_w	1.0000						
SIZEt_w	-0.2011	1.0000					
sales_g_w	-0.0871	0.0246	1.0000				

Στη συνέχεια, ο πίνακας 6^Δ παρουσιάζει τα εμπειρικά ευρήματα του τέταρτου μοντέλου που σχετίζονται με την υπόθεση H1a. Το υπόδειγμα αυτό δουλεύει όπως και το υπόδειγμα (3) ως προς τον έλεγχο της υπόθεσης. Από την ανάγνωση του πίνακα, βρίσκεται μια θετική σχέση με τη μεταβλητή CROAt (0.5921) δηλαδή μια θετική συμβολή στην μελλοντική τιμή του δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων σε περιόδους κρίσης αλλά για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το $p\text{-value}= 0.0000$ και δείχνει πως ο συντελεστής d1 είναι στατιστικά σημαντικός. Η υπόθεση H1a απορρίπτεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, δηλαδή μια εταιρεία που δεν πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περιόδους κρίσης, δεν εμφανίζει απαραίτητα χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων της. Παρατηρείται επίσης, μια αρνητική συμβολή του δείκτη CRROAt (-0.0797) στην μελλοντική τιμή της απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού σε περιόδους κρίσης, ενώ για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha=0.05$, το $p\text{-value}= 0.413$ και συνεπώς ο συντελεστής d5 είναι μη στατιστικά σημαντικός και η υπόθεση H1a δεν απορρίπτεται. Έτσι, όταν μια εταιρεία προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων, εν καιρώ κρίσης, εμφανίζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων (ROAt1). Το άθροισμα των συντελεστών CROAt και crisis*ROAt*rest (CRROAt) ($0.5921 - 0.0797= 0.5124$, $p\text{-value}= 0.0000 < \alpha= 0.05$) δείχνει ότι το αν μια εταιρεία πραγματοποιεί ή όχι μια επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων σε περίοδο κρίσης, είναι χρήσιμη πληροφορία στην εξέλιξη της μελλοντικής πορείας του δείκτη απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού. Τα ανωτέρω ευρήματα οδηγούν στο συμπέρασμα πως η πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας σε περίοδο κρίσης μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων της αλλά δεν την επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6^Δ : ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
2009 -2015

					Number	of obs	=	3962
						F(9,3952)	=	48.10
						Prob > F	=	0.0000
						Rsquared	=	0.2463
						RootMSE	=	.18754
	Robust					[95%		
ROAt1_w	Coef.	Std. Err.	t	P>t	Conf.	Interval]		
CROAt_w	.5921462	.0485781	12.19	0.000	.4969057	.6873868		
crisis	.0342144	.0088905	3.85	0.000	.016784	.0516448		
rest	-.0232352	.0248444	-0.94	0.350	-.0719443	.025474		
RC	.0077958	.0257289	0.30	0.762	-.0426474	.0582391		
CRROAt_w	-.079712	.0973702	-0.82	0.413	-.2706125	.1111886		
lev_w	-.041911	.0295235	-1.42	0.156	-.0997938	.0159718		
BTMt_w	-.0094275	.007694	-1.23	0.221	-.024512	.005657		
SIZEt_w	.0127291	.0016177	7.87	0.000	.0095575	.0159006		
sales_g_w	-.0310939	.0124005	-2.51	0.012	-.0554059	-.006782		
_cons	-.1659168	.0255961	-6.48	0.000	-.2160996	-.115734		

* όπου CROA t= ο δείκτης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που δεν προχωρούν σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης, CCROA t= η αλληλεπίδραση μεταξύ των μεταβλητών crisis, restate και roa όπου αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που προχωρούν σε επαναδιατύπωση σε περίοδο κρίσης

Επικεντρώνοντας την προσοχή στις μεταβλητές ελέγχου, φαίνεται πως υπάρχει κάτι αρκετά ενδιαφέρον. Οι συντελεστές των μεταβλητών BTMt (-0.0094, p-value= 0.221 > α=0.05) και lev (-0.0419, p-value= 0.156 > α=0.05) έχουν αρνητική σχέση με τον δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, που σημαίνει πως μια αύξηση του βαθμού μόχλευσης ή της αξίας της εταιρείας οδηγεί σε μείωση του δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας σε περιόδους κρίσης (είναι μη στατιστικά σημαντικοί, δεν απορρίπτω την H1a). Ο συντελεστής του μεγέθους των εταιρειών SIZEt (0.0127, p-value= 0.0000 < α=0.05) έχει θετική σχέση ενώ ο sales_g (-0,0310, p-value= 0,012 < α= 0.05) σχετίζεται αρνητικά με τον δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων και είναι στατιστικά σημαντικοί.

XII) ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα μελέτη, ανακαλύφθηκε η σχέση μεταξύ των βασικών δεικτών μιας χρηματοοικονομικής ανάλυσης, που έχουν ως αποτέλεσμα την ενδεχόμενη μεταβολή της τιμής της μετοχής, και της επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων. Υποκινούμενη από την ελλιπή βιβλιογραφία αναφορικά με τις επαναδιατυπώσεις των οικονομικών καταστάσεων στην Ευρώπη, και κυρίως σε ερευνητικό επίπεδο, σε σχέση με τις αντίστοιχες έρευνες που διεξάγονται ετησίως στις ΗΠΑ, εξήχθησαν ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Με το ερευνητικό πεδίο της εργασίας να εκτείνεται στις εισηγμένες εμπορικές επιχειρήσεις (πλην τραπεζών, ασφαλιστικών και επενδυτικών εταιρειών) σε διάστημα από το 2006 ως το 2015 και με επιλογή το Γερμανικό Χρηματιστήριο, μιας χώρας που επελέγη εξαιτίας της σταθερότητας της οικονομίας της και της σημαντικότητάς της στην Ευρώπη, εστίασα πρώτα στην έρευνα της συχνότητας εμφάνισης των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων. Όπως προκύπτει, παρατηρείται μια αύξηση του αριθμού των επαναδιατυπώσεων των οικονομικών καταστάσεων από χρονιά σε χρονιά με την μεγαλύτερη αύξηση να εντοπίζεται από το έτος 2010 στο έτος 2011 με κορύφωση το έτος 2012. Αυτό συνέβη καθώς στο διάστημα αυτό ξεκίνησαν οι εταιρείες να εφαρμόζουν όλο και περισσότερο τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRSs) με κορύφωση τα έτη 2013 και 2012 όπου εκδόθηκαν επαναδιατυπωμένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους (restated 2012 και restated 2011 αντίστοιχα) αλλά και την προσπάθεια των εταιρειών να αντιμετωπίσουν τις πληθωριστικές τάσεις το εν λόγω διάστημα όπου επηρεάστηκαν είτε τα αδιανέμητα κέρδη για τη συγκεκριμένη χρονιά είτε το καθαρό εισόδημα (κέρδος ή ζημία) για τα επόμενα χρόνια.

Στη συνέχεια της επεξεργασίας των δεδομένων μου, θέλησα να δω ποιο είναι το πλήθος των εταιρειών που προχωρούν σε επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων περισσότερες από μια φορές στη διάρκεια της δεκαετίας που εξετάζεται. Προέκυψε λοιπόν πως το 80% των εμπορικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Γερμανίας έχουν πραγματοποιήσει επαναδιατύπωση των οικονομικών τους καταστάσεων τουλάχιστον μια φορά την τελευταία δεκαετία. Η συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών των κατηγοριών που εντάσσονται στο ποσοστό αυτό, έχουν επαναδιατυπώσει τις οικονομικές τους

καταστάσεις το διάστημα που αναφέρθηκε και προηγουμένως, ως αυτό που παρουσιάζει και το περισσότερο ενδιαφέρον, από το 2010 ως το 2012.

Εστιάζοντας στην πορεία του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με την πληροφορία περί πραγματοποίησης ή όχι μιας επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων, διαπίστωσα ότι το αν μια εταιρεία πραγματοποιεί ή όχι μια επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων δεν είναι χρήσιμη πληροφορία στην εξέλιξη της μελλοντικής πορείας του δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων καθώς ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων φαίνεται να επιδέχεται χειραγώγησης διότι και στις δύο περιπτώσεις εμφανίζεται θετικός. Στο υπόδειγμα όπου υπεισέρχεται ο παράγοντας της κρίσης, τα αποτελέσματα δείχνουν πως η παρεμβατικότητα περιορίζεται από τη σκοπιά της παρούσας μελέτης. Αντίθετα, σύμφωνα με την υπόθεση εμφανίζονται τα αποτελέσματα όσον αφορά το δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Όταν μια εταιρεία προχωράει σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων εμφανίζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων. Εντούτοις, η πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων της αλλά δεν την επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής. Όμως από την ανάλυση τόσο του πρώτου όσο και του δεύτερου υποδείγματος, διαπιστώθηκε κάτι αρκετά ενδιαφέρον. Ο βαθμός μόχλευσης της εταιρείας παίζει καθοριστικό ρόλο στην πορεία των δύο δεικτών. Η θετική σχέση του δείκτη μόχλευσης με τον δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων δείχνει πως μια αύξηση χρηματοδότησης μέσω ξένων κεφαλαίων έναντι των ιδίων κεφαλαίων οδηγεί σε αύξηση του δείκτη απόδοσης. Αντίθετα, η αρνητική συσχέτιση των συντελεστών των δεικτών απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων και μόχλευσης δείχνει πως μια αύξηση χρηματοδότησης μέσω ξένων κεφαλαίων έναντι των ιδίων κεφαλαίων οδηγεί σε μείωση του δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων άρα σε υποτίμηση αυτών. Συνεπώς, όσο ο βαθμός μόχλευσης αυξάνεται, τόσο ο δείκτης απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται και μάλιστα ανεξαρτήτως του αν η εταιρεία πραγματοποιεί επαναδιατύπωση ή όχι, ενώ ενισχύει την υπόθεση ότι δηλαδή μια εταιρεία που πραγματοποιεί επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων παρουσιάζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων από μια εταιρεία που δεν προχωρά σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων.

Εξίσου χρήσιμα είναι και τα συμπεράσματα που εξάγονται από τα δύο τελευταία μοντέλα που ερευνήθηκαν. Τα ευρήματα οδηγούν στο συμπέρασμα πως η

πραγματοποίηση επαναδιατύπωσης των οικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας σε περίοδο κρίσης μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων και των περιουσιακών στοιχείων της αλλά δεν την επηρεάζει η μη πραγματοποίηση αυτής. Παρατηρείται λοιπόν, πως σε περιόδους κρίσης τόσο ο βαθμός μόχλευσης της εταιρείας όσο και ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων επηρεάζουν τον δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων και μάλιστα, ενισχύουν την υπόθεση πως σε περιόδους κρίσης μια εταιρεία που προχωρά σε επαναδιατύπωση των οικονομικών της καταστάσεων εμφανίζει χαμηλότερο δείκτη απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων της από μια εταιρεία που δεν την πραγματοποιεί. Παράλληλα, σε αντίστοιχες περιόδους, τόσο η αξία της εταιρείας (book-to-market) όσο και ο βαθμός μόχλευσης (leverage) έχουν αρνητική σχέση με τον δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, που σημαίνει πως μια αύξηση του βαθμού μόχλευσης ή της αξίας της εταιρείας οδηγεί σε μείωση του δείκτη απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας σε περιόδους κρίσης. Εδώ σημαντικό είναι το γεγονός πως αν μια αύξηση του δείκτη της αξίας της εταιρείας τον οδηγήσει πάνω από το 1 τότε παρουσιάζεται υποτίμηση του αποθέματος (stock) και αντιστρόφως.

Ανατρέχοντας λοιπόν στους πίνακες των εμπειρικών ευρημάτων (6α, 6β, 6γ, 6δ) είναι φανερό πως οι μεταβλητές που παίζουν καθοριστικό ρόλο στην μη απόρριψη των εκάστοτε υποθέσεων, ενισχύονται τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά στα μοντέλα που λαμβάνουν υπόψιν τους τις περιόδους κρίσης ενώ εμφανίζουν υψηλότερες τιμές (p-value).

Κατά τη διεξαγωγή αυτής της έρευνας, εξοικειώθηκα με αρκετά από τα Πρότυπα καθώς και τις ενημερώσεις σχετικά με τη σύγκλιση του FASB και του IASB. Είναι αξιοσημείωτο πόσο καλά αυτοί οι κανονισμοί θέτουν σαφή όρια, αλλά απογοητευτικό το γεγονός ότι πολλές εταιρείες εξακολουθούν να μην συμμορφώνονται με αυτούς. Παραδόξως, ορισμένες εταιρείες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν επαναδιατυπώσεις ακόμα κι αν γνωρίζουν τις περιοχές υψηλού κινδύνου των οικονομικών μεγεθών τους. Αυτά τα προβλήματα έχουν τις ίδιες περιοχές υψηλού κινδύνου για χρόνια, και όμως εξακολουθούν να αποτυγχάνουν ως προς την παρακολούθηση και το μέτριάσμα του κινδύνου. Έτσι, φαίνεται ότι οι τάσεις που αναλύονται εδώ είναι πιθανό να συνεχίσουν για τα επόμενα χρόνια, αν και μπορεί να διαφέρουν σε μέγεθος. Από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας προέκυψε ότι η πλειοψηφία των προβλημάτων οφείλονται σε απροσεξία ή την έλλειψη της κατάλληλης κατάρτισης σε σχέση με τους εσωτερικούς ελέγχους. Αν οι επιχειρήσεις

βελτιώσουν τις προσπάθειές τους στους τομείς αυτούς, είναι πιθανό ότι θα δούμε μια μείωση στις επαναδιατυπώσεις τα επόμενα χρόνια. Το μόνο βέβαιο είναι πως η ύπαρξη επαναδιατυπώσεων επηρεάζει την απόφαση των επενδυτών αν εστιάσουν στους κύριους δείκτες της χρηματοοικονομικής ανάλυσης, δεδομένου ότι απεδείχθη πως επηρεάζονται άμεσα.

XIII) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Audit analytics 2015 – financial restatements review

<http://www.auditanalytics.com/blog/category/financial-restatements/>

Annual Reports of IFA HOTEL & TOURISTIK (2013), Henkel (2012-2013), Nordex(2013), Mühlbauer Holding AG & Co(2013) and Siemens (2011,2012) which retrieved from:

<http://www.henkel.com/blob/19320/62dfa2580fd42b1826d49c0bf3ac3cfa/data/2012-annual-report.pdf>

<http://www.henkel.com/blob/19218/f81b91ae48acb133bc59ba0e31325987/data/2013-annual-report-en-com-data.pdf>

http://www.ifahotelsresorts.com/content/files/ifa-ar-2013-english-web-final_001.pdf

http://sw-gb.de/nordex_sr2/index.php?id=295

<http://www.muehlbauer.de/media/2757/mb-geschaeftsbericht-2013.pdf>

http://www.siemens.com/investor/pool/en/investor_relations/siemens_ar_2012.pdf

http://www.siemens.com/investor/pool/en/investor_relations/siemens_ar_2011.pdf

Arthaud-day, M. L., S. T. Certo, C. M. Dalton and D. R. Dalton (2006), ‘A Changing of The Guard: Executive and Director Turnover Following Corporate Financial Restatements’, *Academy of Management Journal*, Vol. 49, No. 6, pp. 1,119–36.

Ball, R. (2006). International Financial Reporting Standards (IFRS): pros and cons for investors. *Accounting and business research*, Vol. 36, 5-27.

Barneto, P., & Ouvrad, S. (2015). Is the firm's business model related to segment reporting? *Research in International Business and Finance*, Vol. 35(No. 1), 122-137.

Bugeja, M., Czernkowski, R., & Moran, D. (2015). The impact of the management approach on segment reporting. *Journal of business finance & accounting*, Vol. 42(No. 3 & 4), 310-366.

Chen, K. Y., R. J. Elder and S. Hung (2014), ‘Do Post-restatement Firms Care about Financial Credibility? Evidence from the Pre- and Post-SOX Eras’, *Journal of Accounting and Public Policy*, Vol. 33, No. 2, pp. 107–26

Crawford et al., 2014 - Crawford, L., Ferguson, J., Helliar, C. V., & Power., D. M. (2014). Control over accounting standards within the European Union: The political controversy surrounding the adoption of IFRS 8. *Critical perspectives on accounting*, Vol. 25, 304-318.

Dechow, P. M., A. P. Hutton, J. H. Kim and R. G. Sloan (2012), 'Detecting Earnings Management: A New Approach', *Journal of Accounting Research*, Vol. 50, No. 2, pp. 275–334.

Desai, H., C. E. Hogan and M. S. Wilkins (2006), 'The Reputational Penalty for Aggressive Accounting: Earnings Restatements and Management Turnover', *The Accounting Review*, Vol. 81, No. 1, pp. 83–112.

Ernst & Young, 2016 - Ernst & Young. (2016, January 4). *IFRS 8 Operating segments implementation guide*. Retrieved from [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_8_Operating_segments_Implementation_guidance/\\$FILE/IFRS_8_Operating_Segments_IG.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_8_Operating_segments_Implementation_guidance/$FILE/IFRS_8_Operating_Segments_IG.pdf)

ESMA, 2011 - ESMA. (2011). *Review of European enforcers on the implementation of IFRS 8 – Operating Segments*. Paris: ESMA.

Ettredge, M., Y. Huang and W. Zhang (2012), 'Earnings Restatements and Differential Timeliness Accounting Conservatism', *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 53, No. 3 (June), pp. 489–503

Ettredge, M., S. Scholz, K. R. Smith and L. Sun (2010), 'How Do Restatements Begin? Evidence of Earnings Management Preceding Restated Financial Reports', *Journal of Business Finance and Accounting*, Vol. 37, Nos. 3&4, pp. 332–55.

"FASB and IASB Revised Proposal on Revenue from Contracts with Customers." *In Focus*. Financial Accounting Standards Board, 5 Dec. 2011.

Financial Accounting Standards Board (FASB). (2016, January 4). *FAS 131 (as issued)*. Retrieved from FASB:

http://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1218220124541&acceptedDisclaimer=true

Government Accountability Office. "Financial restatements: Update of public company trends, market impacts, and regulatory enforcement activities." Washington, DC: US Government Accountability Office, 2007.

Glass, Lewis & Co. "Restatements: out of sight, out of mind." May 30, 2008

Gleason, C. A., N. T. Jenkins and W. B. Johnson (2008), 'The Contagion Effects of Accounting Restatements', *The Accounting Review*, Vol. 83, No. 1, pp. 83–110.

He, R., He, L., & Evans, E. (2012). The impact of AASB on segment disclosure practices and analysts' information environment. *Working paper, Macquarie University*

IAS Plus (Deloitte), 2016 - IAS Plus (Deloitte). (2016, January 28). *Annual improvements - 2010-2012 cycle*. Retrieved from [iasplus.com](http://www.iasplus.com/en/projects/completed/aip/annual-improvements-2010-2012):
<http://www.iasplus.com/en/projects/completed/aip/annual-improvements-2010-2012>

IAS Plus (Deloitte). (2016, June 23). *International Financial Reporting Standards*. Retrieved from IASPlus: <http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs>

IASB, 2015, σ.7 A305 - International Accounting Standards Board (IASB). (2015, December 8). *International Financial Reporting Standard (IFRS 8), segment reporting*. Retrieved from eIFRS:
<http://eifrs.ifrs.org/eifrs/PdfAlone?id=14469&sidebarOption=UnaccompaniedIfrs>

Investing 101: Defining Market Capitalization." *MintLife Blog*. Minyanville.com, 18Jan. 2011.

Kajüter, P., & Nienhaus, M. (2015). The impact of IFRS 8 adoption on the usefulness of segment reports. *Working paper (University of Munster, Munster, Germany, 2015)*, 1-45.

Leung, E., & Verriest, A. (2015). The impact of IFRS 8 on geographical segment information. *Journal of business finance & accounting*, Vol. 42(No. 3 & 4), 273-309.

Mai Dao, Hua-Wei Huang, Ken Y. Chen and Ting-Chiao Huang (2014), 'Can Management Turnover Restore the Financial Statement Credibility of Restating

Firms? Further Evidence ‘, *Journal of Business Finance & Accounting*, 41(7) & (8), 893–925

McGregor, S., Littleford, D., & Tomlinson, S. (2010). *The application of IFRS: segment reporting*. London: KPMG International

Nichols, N. B., Street, D. L., & Tarca, A. (2013). The impact of segment reporting under the IFRS 8 and SFAS 131 management approach: A research review. *Journal of international financial management & accounting*, Vol. 24(No. 3), 261-312.

Palmrose, Z.-V. and S. Scholz (2004), ‘The Circumstances and Legal Consequences of Non-GAAP Reporting: Evidence from Restatement’, *Contemporary Accounting Research*, Vol. 21, No. 1, pp. 139–80.

———, V. J. Richardson and S. Scholz (2004), ‘Determinants of Market Reactions to Restatement Announcements’, *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 37, No. 1, pp. 59–89.

Pardal, P. N., Morais, A. I., & Curto, J. D. (2015). Competitive harm and business segment reporting under IFRS 8: Evidence from European Union listed firms. *38th EAA Annual Congress*, (pp. 1-52). Glasgow.

Pardal, P. N., & Morais, A. I. (2011). Segment reporting under IFRS 8 - evidence from Spanish listed firms. *XVI Congreso Aeca “Nuevo modelo económico: Empresa, Mercados y Culturas”*, (pp. 1-24). Granada

Plumlee, M. and T. Yohn (2010), ‘An Analysis of the Underlying Causes Attributed to Restatements’, *Accounting Horizons*, Vol. 24, No. 1 (March), pp. 41–64.

Prather-Kinsey and Meek, 2004 - Prather-Kinsey, J., & Meek, G. Y. (2004). The effect of revised IAS 14 on segment reporting by IAS companies. *European accounting review*, Vol. 13(No. 2), 213-234.

Romanus, Robin N., John J. Maher, and Damon M. Fleming. "Auditor Industry Specialization, Auditor Changes, And Accounting Restatements." *Accounting Horizons* 22.4 (2008): 389-413. *Business Source Premier*.

Sarbanes Oxley Act (SOX) (2002), Public Law No. 107 – 204 (Washington, DC: GPO).

Scholz, S. (2008), *The Changing Nature and Consequences of Public Company Financial Restatements: 1997–2006* (Washington , DC: The Department of the Treasury).

Srinivasan, S. (2005), ‘Consequences of Financial Reporting Failure for Outside Directors: Evidence From Accountings Restatements and Audit Committee Members’, *Journal of Accounting Research*, Vol. 43, No. 2 (May), pp. 291–334

Street, D. L., & Nichols, N. B. (2002). LOB and geographic segment disclosures: and analysis of the impact of IAS 14 revised. *Journal of international accounting, auditing & taxation*, Vol. 11(No. 2), 91-113.

Thomas Lopez, Scott Vandervelde and Yi-Jing Wu - Leung, E., & Verriest, A. (2015). The impact of IFRS 8 on geographical segment information. *Journal of business finance & accounting*, Vol. 42(No. 3 & 4), 273-309

Tokar, M. B. (2016). 'IFRS - ten years later': a standard-setter's view. *Accounting and business research*, Vol. 46(No. 5), 572-576.

Zang, A. (2012), ‘Evidence on the Trade-Off between Real Activities Manipulation and Accrual-Based Earnings Management’, *The Accounting Review*, Vol. 87, No. 2 (March), pp. 676–703.